

ГУЛЛОЛА

Битта қизнинг тарбиясига етти маҳалла жавоб беради, деган нақли бор халқимизда. Ана шу иборанинг маъносидан кўриниб турибдики, қиз болага нисбатан тарбия, тартиб, мумолани ёшлигидан ўргатиш талаб қилинади. Айрим оиласларда қиз болага нисбатан керагидан ортиқ эркинини бериб юборилмаяттимикан? "Уйимнинг меҳмони", "бировнинг ҳасми", деб керагидан ортиқ эркалашиш ҳам қизғизнинг ўзига зиён. 19-20 йил биздан фақат яхши гап эштишиб ўғсан, рўзгор ишларига араалашмаган қизларимиз қанчада... Улар эртага бирорнинг ҳовлисига бориб, қийналиб қолмасмикан? Уйда қизи бўла туриб, рўзгор ишларига овқат, ош-номигача ўзи бажарадиган оналаримиз қанчада... Бир нима дессангиз: "Вой, қўяверинг, эртага келин бўлиб кетса килаверади. Ҳозир ани үйнаб-куладиган даври", деб жавоб беришади.

Бир вақтлар ёш келинчакнинг ўксинади гапиригани хамон эсимида...

"Мен уйда ёрка ва шўй қиз

бўлиб ўғсанман. Отам ҳам, онам ҳам керагидан ортиқ кўнглимга қарашибди. Нима десам, шуни олиб беришибди. Уйимда нон ёпиш на ёқда турсин, мустақил овқат ҳам қилмаганман. Онам ҳам, "уни қил, ё буни ўғран", деб мажбурламасди. Үйн-кулупрага ошно бўлиб юраверибман. 20 ёшимда турмушга чиқдим. Ҳаммаси шундан кейин бошланди. Бир куни турмуш ўртогим: "Манти қил", деб қолди. Умримда манти қилмаганман. Ноиллоҳ ҳамир кориб, манти қилдим. Мантини оғзига соглан хўжайнинг: "Бу нима? Мунча ҳамири қалин? Овқат қилишини билмайсанми? Шуяман манти бўлдими?" - деб чой, нон еди. Биласизми, ил марта ўқиси йиглагандим. Ил марта жонимдан ҳам ортиқ кўрувчи инажонимдан қаттиқ хафа бўлдим. "Кўнглимга қарамай уришиб, кези келганда тергаб овқат, нон қилдирса бўларди-ку!" - деб ўксиндим. Ҳаммаси олдинда экан. Тикиш, санчишга ҳам укувсиз бўлиб чиқдим. Бир куни уйимизга меҳмон келди. Ош қилдим. Ош эмас, шавла бўлиб чиқди. Турмуш ўртогимнинг: "Нима, ҳеч нарса ўргатмаганми, онанг? Уйингда нимани ўргангансан?" - деган гапи дилимга оғир ботди. Мана, 2 фарзанднинг инасиман. Рўзгор ишларини секин-секинлик билан ўрганиб келаятман. Ҳозир нон ҳам ёлмаман, ҳамир овқатни тайёйрайман, ошими - барини пишираман. Биласизми, пиширилар пиширишни ҳам ўрганиб олдим, ҳаммасини қайнонам ўргатдим. Ҳалигана афсус қиласман. Қиз бола рўзгор ишларини уйда ўрганиб турмушга узватилса, юзи ҳам ёргу бўлар экан. Ёшлигимда энам урчук йиграйтиб, бир қўшик айтади:

Ўз отамнинг эшиги, тилло эшик,
Кирсам-чиқсан, сочимни сийпар эшик.

Кайнотамнинг эшиги, жанжал эшик,
Кирсам-чиқсан сочимни юлар эшик.

Ўшанда бу сўларнинг мазғини чакмаган эканман. Ҳозир ош-нон қиломаганимдада ўшигитган танбеҳларим худди ўша жанжал эшикка ўшар экан. Ҳозир қизларим секин-аста бўй чўзиб келишапти. Ўзим онам қилган хатоларни уларда тақорламаслика ҳаракат қилиб келаятман", - деган эди.

Мен унинг бироз андиша билан, аммо ачиқланиб айтган гапларни бот-бот эслайман. "Қиз бола - гуллола". У гулдек нозик, латофатли бўлиши билан бир қаторда, рўзгор ишларини ипидан игнасишга ўрганса, биз оналар ўзимизнинг шаънишига ҳам таҳсина лойиқ сўзларни олган бўлардик. **Тарбияни, тартиби, тоzаликни, пазонликни, тикишини, муомалани ёшлигидан ўрганганд қизнинг оиласи тинч ва мустаҳкам бўлади.**

Дилфузда ҲОТАМОВА,
Тошкент вилояти, Бўка тумани.

(Боши ўтган сонларда)

Университеттага кириш, ўқиш ҳам меҳнат. Яхшилаб ўрган. Боланг университеттага диплом олиш учун кирмоқчими, ё билим олиб, кули мутахассис бўлиш учуним?

Ҳамма олим бўлиши шарт эмас. Кўли гул фермер, уста, тадбиркор, шоффер, чўпон, слесарь, новвой, тикувчилар ҳам бирдай азиз, зарур. Ўз касбининг устаси бўлган, ўзи ва миллият равнанкини ўйлаб, ҳалол, фидокорларча меҳнат қилган ҳар бир киши азизу мукаррарламиши уқтири ўғлингта, неварамага.

Шу пайтатча учун масулият сенда эди. Энди ўзининг хатти-харакатлари учун масулиятни ўзига ўтказиб, тушунириб бор.

ЖАСОРАТ, МАРДЛИК

Ҳамма ҳалқлар, жумладан, ўзбеклар ҳам ўларининг жасур, баҳодир, мард ажоддлари билан фахрланиб келган. Эртак, достонларнинг бош қархамонлари ана шундай кишилар бўлишган. Кўрқок, муте одамлардан доим нафрлатанишган. Чунки бундайларга ишониш — сувга суняниш. Кўрқоқлик, мутелик кўпинча сотқинликка олиб келган. Жасур, мардлари кўп миллатлар енгилмаган.

Одам жасур, мард бўлиб туғилмайди. Ўз-ўзидан жасур, мард бўлиб ҳам колмайди. Ҳаммаси болаликдан бошланади. Болаликда ҳал бўлади.

Биринчи шарт — болантни кўркитма. Келинга тайинла: "Жим бўл, бўжи келаятти", "милиционер келаятти", "бобий келаятти, сени ҳалтасига солиб, олиб кетади", деган гапларни айтмасин. Тўғри, ўша соатда бола кўркиб, тинчиди. Ухлайди. Келининг жони ором то пади. Лекин бу ором бола калбига кўркув туйғусини олиб киради.

Эшик тақиласа, кўрпа тагига кириб кетади. Тўғри, катта бўлганида бу гапларга укулади. Лекин болаликда пайдо бўлган кўркув асорати барибириз из қолдирган бўлади. Мавҳум вазиятларда кўркув ўша издан тез кириб келади. Болани ёқими ишни эмас, керакли ишни қилишига ўргат. Ўзингга жазо олишни билиб турса ҳам ёлғон гапларни, ростини айтиб, кечирни сўрашни; синглисинга ҳафа қилаётган болани тўхташиши; уни ўйлдан оздирмоқчи бўлган давлатчини тилидан тортиб фош этишини; наркотик сотиб, ватандошларни хонавайрон қилишдан бойлик ортириаётган одам ҳакида ҳуқкук-тартибот органларига ҳабар берини ўргат.

ЛОКАЙД БЎЛМА

Ўғлум! Атрофга қарасанг, айрим одамларда мустақил фикр, масульият сустлигини кўрасан. Улар нега шундай? Биласанни, улар ўзларининг бу ахволларини қандай оқлайдилар? Менинг бу хуласаларимни ўйлаб кўр. Қабул қиласан, ўзингни тузат, дўстингта ҳам маслашад бер. Айт.

Хаётда шундай вазиятлар бўлади-ки, сендан милят, давлат, Конституцион тузум химоясида қаттий фикрингни айтишининг, уни ҳимояни килишинг талаб этилади. Лекин сен индамайсан. Гўшаймон бўлиб юрасан кенин. Бу ожизилдан ўзингни олашга уринасан.

Биз улкан оила - Ўзбекистонда ўшаймиз. Ўзбекистон бизнинг давлатимиз, обрўйимиз, номус-оримиз, ўйимиз - Ватанимиз. Бальзан киши-

лар, гурухлар ўз манфаатини ўз оиласи - Узбекистон ҳалқига, ўз уйи - Ўзбекистонига қарши қўяди. Хиёнат килади.

Сен шундайларга эскича, шўроча фикрлайдиганларга, хизбчи, вахҳобий, акромийларга қарши қаҷон, қаерда, нима қила олдинг? Бармокларини оч. Сана. Бирор учун эмас, якса қолганинда ўйла, сана. Бир кўлинг юмилдими? Йўқми!

"Мен кичик одамман. Кўп қатори турдим. Мен ҳам ичимда ёмон кўрдим", - дедингми?

Бу ҳам яхши. Лекин унга тарбамармиз ёмонликка кўл билан, сўз билан, ҳеч бўлмаса ёмон кўриш билан қарши туринг. Лекин охиргиси иймоннинг сустлигини кўрсатади, деган. Ўглим бўлсанг, Ватанинга сўрамай кирган, беайб ватандошларингни отган оқладарларга локайдик бизнинг авлодга уят бўлади.

Бу ҳақда гап кетса: "Тарбия билан шугулланишга, кўриб турибисиз, вақт йўқ, Бозор иқтисодиёти. Кўп ишлаш керак. Мактаб, институт, маҳалла бор-ку" - деди. Айни боласига, бозор иқтисодиётига, мактаб, маҳаллага тўнайди. Лекин бермagan тарбиясидан, экмаган ниҳолларидан мева кутади.

Вақт бор. Лекин уни тарбияга ажратмайдилар. Ота энг қимматли сармояси - буш вақтининг энг кўп қисмини нимага ажратиши керак? Ота учун энг азиз нарсага. Энг азиз нарса нима? Фарзанд!

Демак, фарзандни боқиши, кийинтириш; тарбиялашга. Фарзанди ҳақида ўйлашга, унинг кечаги гапларни, киликларини таҳлил килишга; педагог-психологлар, мўйсафидлардан, педагогик китоблардан ўрганиб, ҳар куни боласи билан очиқ чехра билан гаплашишга вақт ажратиши керак. Қайси гапни тўғридан-тўғри ўғлига айтиши, қайсларини шама, ишора қилиб билдириши ўйла, амал қилиш керак.

Қўлингга қоғоз, қалам ол. Бир кунлик ҳаётингни соатма-соат бўлиб чиқ. Кеча шу соатларда каерда, нима қилдинг? Бугун-чи? Эртага нима килмоқисан? Энди ана шу 3 кунда болан билан гаплашиш, бирга юриш учун қанча вақт ажратибсан?

Бугун-чи? 3 кунда болан билан гаплашиш, бирга юриш учун қанча вақт ажратибсан? Қўш. Зга бўл. Мана, сен фарзанди нигини солиҳ, оқибатли, яхши фарзанд бўлиши учун берган бир кунлик сармоянг. Эртага болан ҳам сенга вақт ажратади. Устига-устак боланг қаҳшатса, айтмаси дема? Мендан ўткаласбанд юрмади.

ОДАМЛАРГА ҚАРА

XXI аср шиддатли келди. Шартлари ҳам шиддатли: тиник фикр, аниқ мақсад, аниқ вазифа, аниқ иш, аниқ натижани талаб қилаётган. Ким бу шартларни бажармаса - уни хеч ким уришмайди. У бошқалардан орқада колади, холос. Ким амал қисла, олдинга ўтиб боряпти.

Атрофинга қара. Кечагина ҳамма қатори одим юрган, текникумни битирган Абдуумурод - бугун курдатли фермер. Юзи кизил, кийими - пўрим. Нексиёси - Донс, трактори - 3 та.

Маҳаллага "Маънавият маркази" куриб берди. Қишлоқнинг 2 та мухтоҳ оиласига ҳомийлик қилаётган. Наврўз байрами куни Тошкентда ўқиётган 3 та ҳамқишлоқ талабага контракт пулни тўлайман, деди. Бу авжга Абдуумурод кандай чиқди? Бунга иродаси, ҳафсаласи, тирикоқлиги, бошлаган ишни охирига етказмай кўймаслиги эвазига эришид.

Унинг синдоши, олий маъмуотлиги Қаҳҳор-чи? 10 йил олдин кандай тажсан бўлса, шундай турибди. Нолидиди. Тўйларда ичб, ётиб қолади. Каттиқ салаб деб эштадим яқинда. Худо шифосини берсин. У бу кўйига иродасизлиги учун тушди. Икалаласини киёслаб, бир жадвал туздим. Караб-караб кўй, эртага боланг билан бирга кўр. Сабаблари - бундан 20 йил олдинга тарбияга бориб тақалаве ради. Отаси, раҳматли Аълобек боласини каттиқ суръэди.

(Давоми бор)
Муҳаммаджон КУРОНОВ,
педагогика фанлари
доктори, профессор.

КИТОБИ

Тарбия соати

АРПА ЭКИБ, БУҒДОЙ КУТМА!

Отанинг бурчлари - яхши ном берган боласини боқиши, тарбиялаш, баҳтиҳ бўлишига ўргатиш, ўйланириш. Биринчи вазифани ҳамма бажаряётган. Боқиши учун пул, маблағ керак. Топаипсан. Тарбияга ҳафсалса, вақт, билим, малака, маҳорат топаипсанни? Боқиши - боланга озик, тарбия - ҳар иккенинга баҳт, иззат беради.

Ўзбеклар "Омин" деб кўп кўтараётганда қалдиган дуога ўтибор кўл. Тахлил кўл. Унда уй, тўй, зиёфат эга-сига "кетмас бахт, давлат, оқибатли, молиқ ўйл-қизнинг роҳатини кўриш ва х.к."га мияссар қилишини Аллоҳдан сўрайдилар. Ўзбекларнинг дуо марказида фарзанд туради. Чунки ўзбекларни бахт, иззат беради.

Лекин болажонликнинг "ичига" қарасак, кўп ҳатоларимиз кўринади. Шундай одамларни кўрдим: улар ҳозир моли қаерда ўтлаётганини шу заҳоти айтиб беради. Лекин солиҳ фарзанд бўлишини кутаётганини боласи ҳозир кириб, ким билан юриди, нималарни ўтлаётганини бўлди. Моли бўшалиб кетганлиги учун боласини уради. Унинг боласи "бўшалиб" кўтиб, отасининг душманларига кўшилса, кимни уриш керак?

Мол бокишининг фойдасини бир йилдан сўнг, бир марта олади. Болар тарбияси фойдасини 10 йилдан сўнг, бир умр, ҳар куни олади-ку!

ЯНГАЛИК УНВОНИ НАСИБ ЭТСИН!

Сингил—акага тиловчи бўларкан. Яъни аканнинг хурсанцилигидан олам-олам қувонса, хафалигидан ундан-да кўз аязит че-каркан, ичи ачиркан... Янгангиз ўқиган экан, лекин уқмаган киз экан. Ислим Зулфия бўйса ҳам унда ушбу исмнинг чиройидан, нафосатидан асар ҳам йўқ экан. Сирти ялтироқ, ҳар нарса ҳам тилло бўлавермаганидек, "усти ялтироқ - ичи қалтироқ" инсонлар ҳам ҳаётда учраб туради.

Янгангиз нафақат янгалик бурчиина ёкости килибди, балки сизнинг дўстлигингизни ҳам сунистеъмол қилибди. Халқимизнинг ахойиб накли бор: "Чечя (яъни келининг) қорону кечаси..." Мақоламни бир ҳаётий мисол билан давом эттирасм. Ота-она энг кичик ўғлини уйлантириш тара-дудига тушиши. Тўйга Тошкентда яшаётган кўёв боланинг акаси хотини ва 3 та боласи билан келиб, ўғлини шу тўйга кўшиб суннат қильдирмокчи бўлишиди. Иккى чилла бир бўлиб қолмасин деб бобо-буви невараларини тўйдан сал олдинроқ кесдириб суннат қилиб кўйишиди. Тўй бола тўйда ўйнаб юрди. Ўша Тошкентда яшайдиган янга кўшни қишлоқлик бўлиб, до-имо пойтахтдан келгандга қайнука, яъни уйланайтган йигит унга ёрдамлашиб, болаларни ва нарса-ларни кўтариб муздек дарёдан бе-миннат ўтказиб, токи янгасини онасининг ўйигача кўйишиб келарди. Янга ҳеч кимни менсимас, кўша-кўша тақинчоқлардан сар-мас, тили чурук "соков" эди-ю,

"Дугонами янга қилгани-дим", 44-сон, 2006 йил

ЭСЛАТМА: Онамнинг сиқилишиша ўзимни айбор дис қиласам. Чунки янганинг қилишлари туфайли онам акамнинг ўйига қадам босмай кўйди. Ўша янганинг келин қилишга мен сабабчи бўлганман. Чунки Зулфия менинг курсош аугон эди.

Муаллиф: М. ШУКУРОВА

зрининг арзандаси— "сейф"даги пулнинг қоровули эди. Босида ўй оламан деб йиганини юрган эрни "иссик-совуқ" қилди-ю, барча пулнига тақинчоқла-ру кийимлар олдириб, оғзини ҳам тиллога тўлдириб оди.

Қайнона-қайнотадан бўлак, айри ва узоқ Тошкентда яша-да, эр-хотин доимо арзимас нарсалар устидан уришишар, тўс-тўпалон бўлиб, муштлашув-гача бориб, эртаси эр ишига кетгач, хотин бор-будуни олиб, ҳаттоқи "сейф"-даги пулларни ҳам олиб, эшикни очик қолди-риб, меҳрибон отажон-онажон-никига кетиб қоларди. Эр болаларни ўйлаб уни яна бориб олиб келарди.

Хуллас, қайнука уйланниб, тўй тарк-алгач, қишлоқ имоми келиб, ёш ке-лин-кўёвга, никоҳ ўқимокчи бўлиб, уларнинг хонасига кирди. Тўрда чи-милдик. Ушбу қишлоқ анъана-сига кўра никоҳ ўқилмасдан олдин кулф-ланган «кулфлар очилди», «туғилгап нарсалар очилди», «кўлни қовуштири-

мақолани ўқидими, менинг ҳам 4 нафар қизалокларим-га илоё инсоғу товғиг бер-син, дедим. Ойим мендан анча нари маҳаллада турса-ларда, тез-тез бориб, ҳабар олиб тураман. Таътил бўлди дегучча, болалар момосини-кида бўлишиди. Ойимдан бир-ишки кун ҳабар ололмади. Бугун кичкина қизим

ҳафта кўрмаса, қишлоқга бо-риб кўриб келади. Ёшлиларни-да ҳам аҳил эдилар, бир-бира-ларни "сиз"лашади..."

Секин ошхонага ўтдим. Ҳам-маёқ саронжом-саришта. Идиш-товоқлар ювилган. Ко-зонда овқат бикирилаб, қайнаб турибди. Тўла икки пакет столда турарди. Улар ўтириган хона-га ўтиб ойимни кучокладим.

қараб, суйган овқатларини қилиб едиринг, ҳол-аҳвол сўранг, кўнглини кўтаринг. Да-дам ўғай деб, ҳар икки гапнинг бирида рўяч қилиб, онажон-нинг юрагини эзиш шартми-кан? Ахир ёлғизлик факат Оллоҳимгагина хосдир. Чунки у яккаю ягона зотидир. Оллоҳим ҳар бандасини, паррандоа дар-рандаларини ҳам жуфт қилиб

маслик» каби маросимлар ўтказилди. Қайнона биринчи келининг қайнука-сингин тўни елкасига буғод сочиб, унни тутмаганнага ишни ўтказиб ту-ришини айтди. Ипнинг учи тутгилмас-лиги лозимлигини қайта-қайта ту-шунтириди. Имом никоҳ ўқий бошла-ди. Онаизор-онаизор... «Боламнинг

лини раво кўрармиди? Отан-гиз тик бокиб туриб, Оллоҳи-нинг розилигини кутағисизи, онангизнинг кўнглига озор бе-риб, жаннати бўлишини умид қилаягисиз? Билинг: "Ота-оналаримиз—жаннатимиз!"

Сизни эркалтиб ўстиришган кўринади. Ойнинг илми, сер-мулоҳаза аёл эканлар. Таълим-тарбия соҳасида ишларканлар уларни қадрланг, эъзозланг! Онангизга ҳава билан бокинг, турмушга, жамиятга онангиз-нинг кўзи билан бокинг. Оллоҳизга ўтиришганларни атади. Шунда шоҳ: "Мени 9 ой кўтариб юрган, оқ сут бер-ган, кечалари ширин ўй-кисидан кечиб қараган, тарбия килган, мени шу кунларга етказган волида мухтар-мам-ку! Не учун йигламай, ахир? Бола белда, хотин йўлда, онам қайтиб келарми-ди? Энди онангизни қаер-дан топмани? Жоним онам-а!" - деган эканлар.

Ҳа, ота-онан ҳам, узок-яқин қариндош, опа-сингиларни ҳам тириклигига холидан хабар олинг! Ҳурмати-ни килинг! Ахир ҳеч ким у дунёдан қайтиб келмайди. Ҳурматли оқ кўнгил йигит укаларим! Ота-онангизнинг ҳурматини қилиб, ҳар ҳаф-тада бир ҳабар олинг, онам-зорингизни кўзи доим дар-возада бўлади. Эркатой қе-линлар, ота-онангиздан, қайнона-қайнотангиздан бир оғиз ширина сўзингизни аямасанлиз, ахир қулини-дан бир куни унинг севгилиси малика вафот этиби, шоҳ хафа бўлибди. Орадан бир неча вақт ўтиб, якаю ягона ўчила шахзо-да вафот этиби, шоҳ хафа бўлибди. Яна бир неча ойдан сўнг волида мухтарамаси оламдан ўтибди. Шоҳ дод со-либи, ўзини ҳуриб йиглабди аза тутибди. Шунда уламолардан бир: "Шоҳим, бир кошиқ қонимдан кечсангиз, сизга бир саволим бор эди", дебди. Шунда шоҳ: "Сўрангиз", дебди. "Маликанинг вафот этидилар, дод солиб йигламадингиз, я-

"Оналарни асройлик", 48-сон, 2006 йил

ЭСЛАТМА: Кўшним—25-26 ёшли жувон онасига эшик очмади. Онаси мактаб директори, обрўли аёл. Қизи З ёшлигча эри вафот этгач, болам ота меҳрибан бахрмана бўласин, леб бошқага турмушга чиқибди. Қиз эса-вояга этгач, овани ҳам, отани ҳам кўришига кўзи ўқӣ эмши.

Муаллиф: М. Исокова.

яраттандир. Онангиз сизларни ўйлаб турмуш кургандир. Ахир бевалик ҳам осонмас. Ҳадисларда ёзилишича: "Қайси бир мусулмон фарзанди савоб умиди билан эрталаб ота-онасини зиёрлат киласа, Оллоҳ унга жаннатдан иккита эшик очаркан. Бола ота-онасидан қайси бирини хафа киласа, уни рози килмагунча. Оллоҳ таоло ундан рози бўлмас", дейдилар. Келинг, синглим онангиздан кечирим сўранг, ота ўрнида оталик қилаётган инсоннинг ҳам ҳурматини жойига кўйинг. Ахир ота-она ўз фарзандига ёмон-

этган экан, ҳаёт ташвиши кувончларини бирга баҳам кўринг. Азимаган нарсадан хафа бўлиш, онани, отани хафа килиш ярамайди. Ҳаётингиз ҳали олдинда, мана кўрасиз, худо холласа ҳаммаси яхши бўлиб кетади. Эртаклар яхшиликка етаклар эмиш, бал-ким ҳикоятлар ҳақиқатга, риво-ятлар росттўйликкадир, бил-мадиму, аммо бир ривоят эшитгандим.

Бир подшоҳ бор экан. Кунлардан бир куни унинг севгилиси малика вафот этиби, шоҳ хафа бўлибди. Орадан бир неча вақт ўтиб, якаю ягона ўчила шахзо-да вафот этиби, шоҳ хафа бўлибди. Яна бир неча ойдан сўнг волида мухтарамаси оламдан ўтибди. Шоҳ дод со-либи, ўзини ҳуриб йиглабди аза тутибди. Шунда уламолардан бир: "Шоҳим, бир кошиқ қонимдан кечсангиз, сизга бир саволим бор эди", дебди. Шунда шоҳ: "Сўрангиз", дебди. "Маликанинг вафот этидилар, дод солиб йигламадингиз, я-

баҳтини бер, йўлларини оч", деб худодан эзгулик сўраб турид. Имом фотиҳа тортгач, она ўлига баҳти-лаб қучиб ўпаркан, сесканиб кетди...

Ишониб-ишонмай тикилиб караса, иш тугилган. Аньана-га кўра ипни узиб ташлаб бўлмайди. Минг қийинчилек билан тугунни ечиб олади-да, кўзлари ёшланади. Ахир шу умидда уни келин килиб, ишониб шу вазифа-ни топширганимиди? Янги кўёвнинг муштлари тугила-ди-ю, онасининг: "Ҳар ким килса ўзига, болам, худога сол", деган гапи озигина таскин беради. Лекин шу он, шу дақи-қадан бошлаб янгасидан на-фратланда бошлайди, кўнгил дарз кетади. Буларни ўқиб, бал-ки ўша янга билмасдан шундай килган, дерсиз? Йўқ, у айнан би-либ қилди.

Бу билан ҳамма янга шундай де-моқчи эмасман. Яқинда Нодир курсдошим-контракт пулини тутлашга янгаси декрет пулидан ёрдам берганини фархланиб га-пирди. Негадир барибир йигитларга, эркалларга ачинаман. Макри 40 тутга юк бўладиган аёлларга айрим-лари бўйсуниб ота-она, опа-син-гил, ака-укалардан узоқлашади.

Сингилганим, дугонами акамга келин қилиб, адашдим, деб сиқи-манг, сиз айбор дэмассиз! Инсо-ғиз янгангизни Оллоҳ ҳукмига топ-ширинг, вақт олий ҳақам.

Зебинисо ФАФФОРОВА

ОТА-ОНАЛАРИМИЗ ЖАННАТИМИЗ!

иситмалаб, кусиб, ичи кетиб чиқди. Ишга бормай десам бўлмайди. Мактабда ишлайди. Нима килишини билмай, ойнга хат ёзиб, катта қизимидан жўнатиб юбордим. Болаларни устидан кулфлаб ишга кетдим. Фикру хаёлим уйда эди. Ишдан ҳавоб сўраб келдим. Уйга кирганини билишимади, шекили, ойим қизларим билан галлашиб ўтирадилар: "Бир-бирингиз билан иноқ бўлингилар, эрталаб тургандиа укаларингизни кўл-бетларини ювишига ёрдам қилинг. "Ойнгиз, дадангизга яхши ётиб турдигизни", деб кўзларидан ўтиб кўйинг. Ишга кетаётгандарда "яхши бо-риб келинг" деген, ишдан келсалар, салом бериди, "яхши бориб келдигизни", деб кутиган. Даст-турхонларни йигиштиришада ёрдам беринг. Пиёла-ларни ювиб кўйинг. Ўзин-гиздан катталарага салом беринг, зинхор катталарага олдидан ўтириб, кесиб ўтман! Машина йўлларидан ҳам эҳтиёт ўтилиб! Аянгиз холаларингизни жуда яхши кўради. 1-2

янги кўрпача солинган, ёстиқа суюниб ўтирадилар. Киззан пишиллаб ўхлаб ётади. "Қизим, мана бу пулни олиб кўй, ишлатсан рўзғорингиз", дедилар. "Ох, онажон-им-а, мен ҳом сут эмган кизинингизни кечиринг. Ахир мени 5 йил мусофири шахарда ўқиттанингиз, ҳар ойда пул, посилкалар ўйнантанинини?" Шундагина болаларни устидан кулфлаб, ишга кетиб, хато қилганини ўйлаб юрагим оркага тортиб кетди. "Кара, қизларинг катта қиз бўлиб коли-шибди-я! Кўрпача тўшашди, орқамга ёстик кўйишиди, ишларга ўйдам беришиди, барака тошиши!"

Шу ерда яна ўша мақоладаги кизни эсладим. Сингил, она топилармидан? Сизни не-не орзу ҳаваслар билан турмушга узатибдилар. Ўша ўғай отанинг ҳаммаси бордир. "Эшикда турса турвасерин, кўзим учб тургани йўқ", дебиз. Эх, сингилжон! Наҳотки, онаизорингиз шунақ сўзларнираво кўрсангиз. Сиз бориб ҳолидан хабар олиб, кўриб келишинингиз керак бўлган онангизизни йўқлаб келибди-ку. Кўнглига

Умидохон КОДИРОВА,
Карши шахри.

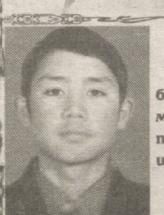
ДАБРИКЛАЙМИЗ

Алимулла
ХАБИБУЛЛАЕВ!
Сизни кутмуг 60
ёшингиз билан
табриклаймиз.
Сизга тавин-сихам-
лик, хотиржам-
лик ташлаймиз.
Синфоди
дўстларингиз.

ШОҲИДА опа!
Туғилган кунин-
гиз билан таб-
риклайман. Сизга
соғалиқ, баҳт ва
омад доимо ёр
бўлсин!

Бахтиёр
ХУДОЙБЕРДИЕВ!
20 ёшига тўлишинг
билан табриклай-
миз. Ҳамиша баҳ-
тинг баркамол бўли-
шини ташлаймиз.
Ота-онанг ва
яқинларинг.
Пайариш тумани.

ГУЛНОЗА!
24 ёшингиз му-
борак. Ҳамиша баҳт-
саолат ҳам-
рохингиз бўлсин.
Дугонагиз Умса.

Маҳбубахон
ТОШИМОВА!

Тавалудингиз му-
борак бўлсин. Умрингиз
бахтга, ўйнингиз
файзга, қаблинингиз
муҳаббатга тўлиб
юраверсан.

Сизни яхши кўрув-
чи яқинларингиз.

Дилмурад САИДОВ!

45 ёшига тўлишин-
гиз билан чин диллан
табриклаймиз. Бах-
тимишга умрингиз
узоқ ва мазмунли
бўлсин!

Онангиз, рафиқан-
гиз ва қизингиз.

Раҳимберган aka
РАҲИМОВ!

Тавалуда ўйнингиз
билан барча ўқитув-
чи ва ўқувчilar но-
мидан табриклай-
ман. Узоқ умр, ишла-
рингизга улкан за-
фарлар ташлаймиз.

Зуҳра.

СҮГДИЁНАХОН!

Кутмуг 5 ёшингиз му-
борак бўлсин. Илоҳо,
умринг узун, баҳтинг
бурун бўлсин.

Буван Куррамбек,
бувижонинг Ободон.

«Оила ва жамият» ўғитномаси

ҲАЗИЛУ ЧИН...

Изини кувалаб, тўйғунча ичган,
Шими тушиб, тўйда масҳара бўлар.
Ўйига етолмай, балчикка "учган",
Ҳаммага томоша, таскара бўлар.

Биламан, хотинжон тўйҳат келибди.
Хәёлингга яна рўйҳат келибди.
Қариндош сенини, ўзинг боравер,
Сенга - тўйҳат, менга ўйҳат келибди.

Томоқ йиরтмай, кулоқ тешиб айтганинг,
Овозни созлови мосламаси бор.
Узулуксиз сериал қўйиб ётганнинг
Асадин қўзғочи рекламаси бор.

Одам, одам билан тирик бўлади,
Уммоннинг балиғи йирик бўлади.
Ўз ташвишин кўйиб, сабов излаган,
Ўзгалар дардига шерик бўлади.

Мардларнинг сўзида ёлғон бўлмайди,
Зот учун талашган полвон бўлмайди.
Ўртада садоқат, ишонч бор бўлса,
Кўнглида шубҳаю гумон бўлмайди.

Шафак қизармаса, тонг ёришмайди,
Обдон пишимаса лой коришмайди.
Оила тизгинин маҳкам тутганлар,
Ҳеч қачон "сен-мен"га боришмайди.

Пардабо КУЛАТОВ,
Сурхондарё вилояти,
Жарқўргон тумани.

УЗУК - БУ УКАМ ЭКАН

Онажоним хомиладор пайтларида: "Са-
фар ойида хомиладор бўлса, ё она, ё
бога нобуд бўлгар экан", де-
ган гапни эшитиб қолибди-
лар. Бундан асабийлашиб ка-
салхонага тушиб қолдилар.

Бувим билан касалхонага бордик. Ки-
риб боришмиз сабабин ойим: "Ойи, бу-
гун тушимда адъими кўрдим. Касалх-
онага кириб келдилар ва менинг кўлим-

да турган синик узунки
олиб, кайта ясаб, чи-
ройли қилиб, яна ўнг бармоғимга тақиб
кўйдилар", - деди. Бувим: "Кизим, отанг
сендан хурсанд, у сенга оқ фо-
тиха бериб кетибди, хаммаси
жойида бўлади", - дедилар.

Кўп ўтмай укалик бўлдим. Ис-
мини додажонимнинг номига Отабек
деб кўйиши.

Наргиза КАРАБАЕВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

Кўй (21.03 – 20.04). - Бу ҳафтада
муҳим хужжатларни имзолайсиз. Аввал
амалга оширган ишларингиз учун
куйингизга пул тушади. Сафарга чиқасиз.

СИГИР (21.04 – 21.05). - Ишлар-
ингиз орасида бироз танаффус бўли-
ши кутилмоқда. Кейинчалик яхши кайфият
 билан ишга киришасиз.

ЭГИЗАКЛАР (22.05 – 21.06). -
Хафтанинг ўртасида шахсий ҳаётин-
гизда ўзгариш бўлади. Хизмат сафарига
чиқиб, фойдали ишларни амалга оширасиз.

КИСКИЧБАКА (22.06 – 22.07). -
Ўтган ҳафтадан қолган ишларингиз-
ни якунлаб, ёнгил тонг оласиз. Янги
режалар устида ишлайсиз. Дам олиш куни-
ни табиат бағрида ўтказинг.

МУНАЖИМЛАР

АРСЛОН (23.07 – 23.08). - Сама-
рали, аммо оғир ишларни бажаргач,
соглигингизда муаммо түгилади. Ҳафтанинг
охирига келиб ишларингиз янада юришади.

БОШОҚ (24.08 – 23.09). - Бизнес
бўйича тузилган режаларингиз: амалга
ошиди. Аммо шу ҳафтада шахсий ҳаётин-
гизда муаммо пайдо бўлишига йўл қўйманг.

ТАРОЗИ (24.09 – 23.10). - Муҳим
масалани ҳал килиш учун ҳамкасларин-
гиз ва ҳамкорларингиз маслаҳатига амал
килинг.

ЧАЁН (24.10 – 22.11). - Душанба
куни ишнингиз юришмаса-да, асабийла-
шманг. Хотиржамлик билан иш тутинг. Дам
олиш куни харидлар қилишингиз мумкин.

БАШОРАТИ

ЎҚОТАР (23.11 – 21.12). - Ушбу
ҳафта давомида ўз истеъодингизни
ҳамкасларингизга наомийш этишингиз ке-
рак. Ажойиб ҳамкорлар билан танишасиз.

ТОҒ ЭЧКИСИ (22.12 – 20.01). - Бу
ҳафта катта ишларга кўл ургамани-
гиз маъкул. Чунки, мувофқатиз-
ликка учрашингиз мумкин. Яхшиси саёҳат-
чикиб, таассуротларингизни бойитинг.

КОВФА (21.01 – 18.02). - Ўзингиз
учун қизикарли бўлган ишларга вақт
ажратинг. Шунингдек, яқинларингиз
билин муносабатинги яхшиланг.

БАЛИҚ (19.02 – 20.03). - Ҳаётин-
гизда бироз ўзгаришлар кутилмоқда.
Кўнглинингиздаги ҳарид қиласиз. Яқинла-
рингиз меҳрини янада чукур ҳис қиласиз.

ТАДБИРКОР АЁЛЛАР УЧУН

- Конунларимизда даромад солиғи
тӯлаш борасида аёлларга имтиёзлар
кўзда тутилганни?

- Кўйидаги тоифа аёллар даромадла-
рининг энг кам иш ҳақининг тўрт ба-
варига тенг микдори жисмоний шахслар
даромадига солинадиган солиқдан озод
этлади:

- а) ҳафрамон оналар, ўн ва ундан ортиқ
фарзанди бор аёллар;
- б) иккى ва ундан ортиқ ўн олти ўнга
тўлмаган болалари бор ёлғиз оналар;
- в) иккى ва ундан ортиқ боласи бор ва
бокувчинини йўқотганлик учун пенсия
олмайдиган бева аёллар.

Шунингдек, Ўзбекистон Республикаси
Президентининг "Халқ ба-
дии ҳунармандчиликлари

**Сўранг,
жавоб берамиз**

(вақтинча меҳнатга қобилиятсизлик ва
оиласига бемор аъзосини парвариш-
лаганлик учун тўланадиган нафақалар
бундан мустансо), ҳайрия ва экологик
жамғармалар томонидан фуқароларга
пул ва натура шаклида бериладиган на-
фақалар ва бошқа ёрдам турлари;

Барча турдаги алментлар;

Олий ва ўрта маҳсулотларни ўқи-
тишадиган чорва ва паррандадарини ти-
рик ёки сўйиб, гўштини хом ва қайта иш-
ланган холда, шунингдек

асаларинилик ҳамда бундай
хўжалиқда этишилган та-
бии тарзида олган даромадлар;

Болалар лагерлари ва бошқа соғлом-
лаштириш лагерларига, ота-оналаринг
боялалари билан дам олишига маҳсус
мўлжалланган санаторий-курорт мус-
сасаларига бориш учун болалар ва
ўсмиларга бериладиган йўлланмалар
қийматини, шунингдек ўз ходимлари-
нинг амбулатория ва стационар тибий
хизматдан фойдаланиш қийматини
тўлиқ ёки кисман компенсациялар тар-
тибида корхоналар, муассасалар ва таш-
клиларга ўз ходимларига нақд тўлаган
сотищдан олган даромадлар;

Болалар лагерлари ва бошқа соғлом-
лаштириш лагерларига, ота-оналаринг
боялалари билан дам олишига маҳсус
мўлжалланган санаторий-курорт мус-
сасаларига бориш учун болалар ва
ўсмиларга бериладиган йўлланмалар
қийматини, шунингдек ўз ходимлари-
нинг амбулатория ва стационар тибий
хизматдан фойдаланиш қийматини
тўлиқ ёки кисман компенсациялар тар-
тибида корхоналар, муассасалар ва таш-
клиларга ўз ходимларига нақд тўлаган
сотищдан олган даромадлар;

Болалар лагерлари ва бошқа соғлом-
лаштириш лагерларига, ота-оналаринг
боялалари билан дам олишига маҳсус
мўлжалланган санаторий-курорт мус-
сасаларига бориш учун болалар ва
ўсмиларга бериладиган йўлланмалар
қийматини, шунингдек ўз ходимлари-
нинг амбулатория ва стационар тибий
хизматдан фойдаланиш қийматини
тўлиқ ёки кисман компенсациялар тар-
тибида корхоналар, муассасалар ва таш-
клиларга ўз ходимларига нақд тўлаган
сотищдан олган даромадлар;

Болалар лагерлари ва бошқа соғлом-
лаштириш лагерларига, ота-оналаринг
боялалари билан дам олишига маҳсус
мўлжалланган санаторий-курорт мус-
сасаларига бориш учун болалар ва
ўсмиларга бериладиган йўлланмалар
қийматини, шунингдек ўз ходимлари-
нинг амбулатория ва стационар тибий
хизматдан фойдаланиш қийматини
тўлиқ ёки кисман компенсациялар тар-
тибида корхоналар, муассасалар ва таш-
клиларга ўз ходимларига нақд тўлаган
сотищдан олган даромадлар;

Акмал КОСИМОВ,
Тошкент шаҳар С. Раҳимов туман
давлат солик инспекцияси бўли
бошлиғи

ҲАЁТ ОЙНАСИ

вий тақдир воқе-
алирагача...

- Назмдан- наср-
гача...

Ижодий гурух-
нинг газетхонлар билан тўғридан-
тўғри ишланиши ҳаётини көлгичликни
ошираяпти. Ҳатларнинг барчасига
этибор берилиши ҳам ҳамнафас-
ликдан далолат, ҳеч кимни бе-
фарқ қолдирмайди. "Ихтиёrsиз
бахтиёрманд" воқеасини оиласиз
билин ўқидик, жудаям ҳаяжонлан-
дик... Муаллиф
дикки...

Республикамизда-
ги ҳамма нашрлар-
ни бирма-бир ку-
затганин. Соҳалар
бўйича ҳар бир газетанинг ўз ма-
вкеи бор. "Халқ сўзи", "Ўзбекис-
тон адабиёти ва санъати", "Хуррият",
"Саодат", "Афанди" каби
ўнлаб газета-журналлар ва скан-
вордли нашрлар ўқувчига маъни-
вий озиқ бериши шубҳасиз. Ми-
риқиб дам олиш мумкин, ҳар ким
ёқинани қабул қиласи.

Масалан, "Оила ва жамият" муҳим
нашрлардан хисобланади, меним-
чада. Үндадан ҳар бир ўқувчи, ҳона-
дан соҳиби ўзига зарур макола-
ни топа олади.

- Болажонлар саҳифасидан оила-

**Газетхон – газета ва
ҳаёт ҳақида**

ЎҚОТАР (23.11 – 21.12). - Ушбу
ҳафта давомида ўз истеъодингизни
ҳамкасларингизга наомийш этишингиз ке-
рак. Ажойиб ҳамкорлар билан танишасиз.

ТОҒ ЭЧКИСИ (22.12 – 20.01). - Бу
ҳафта катта ишларга кўл ургамани-
гиз маъкул. Чунки, мувофқатиз-
ликка учрашингиз мумкин. Яхшиси саёҳат-
чикиб, таассуротларингизни бойитинг.

КОВФА (21.01 – 18.02). - Ўзингиз
учун қизикарли бўлган ишларга вақт
ажратинг. Шунингдек, яқинларингиз
билин муносабатинги яхшиланг.

БАЛИҚ (19.02 – 20.03). - Ҳаётин-
гизда бироз ўзгаришлар кутилмоқда.
Кўнглинингиздаги ҳарид қиласиз. Яқинла-
рингиз меҳрини янада чукур ҳис қиласиз.

СУДОКУ

Макрұяңчона башкотирма мантикий Фикраташ-
ға ассоциинан булид, уни бажарылыш күйін атас.
Ассоий шартты, бүштә катакларни 1 дан 9 гана
бүлгән соңнар билан шундай түйнеки керак-
ки, энінга хам буйнай хам ракамның тақордан-
масынан көрек. Шуннан дей, алжыда олинган 9
рипласынтығы табада, хам ракамдар қайта-

8				3	9	4	2
9	3				7	1	5
6	5			4	8	7	3
		5	3	9	6	8	
1	9	3				5	6
		8	4	1	5	3	
8	6	9	5			7	1
2	9	8				4	3
4	1	6	2				5

ЭЪЛОНЛАР

АБДУРАХМОН

ХУСУСИЙ ШИФОХОНАСИДА

ТОМОК, КУЛОК,

БУРУН СОҲАСИ БЎЙИЧА КУЙИДАГИ КАСАЛЛИКЛАР:

1. Гайморит, фронтит, этmoidит, стенойдитни пункциясиз даволаш усуллари.

2. Аллергик вазомотор ринитлар.
  3. Йирингли ва йириңгиз отитлар. Эшитишнинг пасайиши ва кулоқдаги шовқин.

- 4.** Болаларда тез-тез учрайдиган ларингит, овознинг бузилиши ва томоқдаги “тиқилиш ҳисси”, сабаби аникланмаган йўтал.

5. Лор аъзолари яллигланиши қасалликларини лазер билан даволаш.
  6. Танглайдаги бодомсимон без олиб ташланганидан сүнгти фарингиттар.

7. Шаллангкулоқликни, буруннинг ташки кўриниши ва бурун деворини жарроҳлик йўли билан даволаш самарали усуллар билан бажарилади.

Манзил: Тошкент шаҳри,
Чилонзор мавзеси, 17, 32^йуй.
Телефон: 276-85-86, 116-88-02.
Мўлжал: "Чилонзор" метроси бекатидан "Собир Раҳимов" метро-си томонига 500 метрча юрилиб, ўнгга бурлади.

Торт, пишириқ, таом ва салатлар тай-
прашни тез ва арzon нархда ўргатаман.
Тел: 170-18-86

Тел: 170-18-86

“ЛОРА-ЛЮКС” түй күйлаклари са-
лонининг эшиклари келинпошталар
чун доимо очик!

МАНЗИЛ: метронинг “Халқлар үйстлиги” бекати, Олмазор даҳа-си, 7-үй. 32-хонадон.

Телефонлар: 395-59-49, 395-02-80
Марҳамат килинг!

**КУРБОНОВ ЖАМШИД ХИКМАТ-
КОНОВИЧ**га 2000 йилда ТАТУдан бе-
илган **222175** ракамли рейтинг
афтарчаси йүхөнгөллигүү сабабли
ЕКОР ияланында.

Оқ дөглар (витилиго) касаллигиги-
ни даволовчи махсус шифохона
беморларни қабул қиласы.

Агентство "Mery Poppins" предоставляет услуги профессиональных нянь, гувернанток, домработниц, сиделок, а также проводит квалифицированное обучение по этим специальностям с выдачей сертификата.

Абсолютно профессионально! Агентство "Mery Poppins" предлагает: уборка офисов и частных домов. Форма оплаты любая.
138-57-60 401-49-05 395-59-45

1993 йилда ХИКМАТОВА ЗУЛЬФИЯ КАБИУЛАЕВНА номига берилгандай
№ 306097 рақамын аттестат ийгүлгөн.
Сабаби **БЕКОР** килинади.

ДУШАНБА 23

Хурматли телетомошабинлари!

Профилактика муносабати билан душанба, 23 апрел куни "Ozbekiston" телерадиоканали ўз кўрсатувларни соат 14:55 дан бошлади.

14:55 Кўрсатувлар дастури.

15:00 "Гаҳлинома".

15:45 "Ватаннавар".

"Болалар сайдраси":

16:45 "Эртаклар - яхшиликка етаклар".

17:00 "Ахборот".

17:10 ТВ анонс.

17:15 Олтин мерос.

17:20 "Юртим бўйлаб" дастури: "Истиқбол сарби ўй".

Премьера.

17:50 "Хамкорлик ришталари".

18:05 "Ошин". Телесериал.

19:05 "Оҳанглар оғушида".

19:15 "Молия ва банк хабарлари".

19:20 Дунё иклими.

19:25, 19:55, 20:55, 21:30 Эълонлар.

19:30 "Ахборот" (рус тилида)

20:00 ТВ анонс.

20:05 "ТВ шифкор".

20:10 "Оила ришталари". Телесериал премьера.

20:50 Дунё иклими.

21:00 "Ахборот".

21:35 ТВ анонс.

СЕШАНБА 24

6.00 "Ассалом, Узбекистон!"

8.00-8.35 "Ахборот".

8.40 Олтин мерос.

8.50 "Олам ва одам" дастури:

"23, 5 дараха бурчак остида".

"Болалар сайдраси":

9.15 1. "Үйла, Изла, Топ" Телемуслуксерия.

2. Мультьсерия.

10.25 "Мин бир ривоят".

10.30 "Остонаси тиллодан".

10.50 "Молия ва банк хабарлари".

11.00 "Ахборот".

11.20 "Оила ришталари".

11.55 Самарқанд - 2750.

12.00 "Ахборот" (инглиз тилида)

12.15 "Одами эрсанг".

12.35 "Дил таронаси".

12.40 "Бир ўлка-ки".

13.05 "Икки тақдир".

13.45 Олтин мерос.

14.00 "Ахборот".

14.20 "Олам ва одам" дастури:

"Кўсто командасининг сувости саргузаштлари".

15.10 "Хаёт манзаралари".

15.20 "Заковор",

16.25 "Кўхна ва навқирон Маргилон".

"Болалар сайдраси":

16.45 "Эртаклар - яхшиликка етаклар".

17.00 "Ахборот".

17.15 Эски албом.

17.20 ИИВ хабарлари.

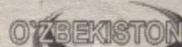
17.35 "Оҳанглар оғушида".

17.45 "Узбекистон аబи".

18.05 "Ошин". Телесериал.

19.05 "Сизнинг адвокатинги".

ЧОРШАНБА 25

6.00 "Ассалом, Узбекистон!"

8.00-8.35 "Ахборот".

8.40 Олтин мерос.

8.45 "Олам ва одам" дастури.

9.10 1. "Олтин тоҳ".

2. Мультьсерия.

10.15 ИИВ хабарлари.

10.30 "Хаёт манзаралари".

10.40 "Банк ва мижоз".

10.50 "Сизнинг адвокатинги".

11.00 "Ахборот".

11.20 "Оила ришталари".

12.00 "Мин бир ривоят".

12.05 "Юртим бўйлаб" дастури: "Дегонгар масжиди".

Премьера.

21:40 "Янги оҳанглар".

22.00 "Икки тақдир". Телесериал премьера (Хинди-стон)

22.45 "Кўшигимсан, мұхаббат" (SMS. Овоз бериш)

23.00 Миллый сериал: "Алишер Навоий" - 6-кисм.

23.30 "Юртим бўйлаб" дастури: "Икки дарё ораглигига".

23.55-24.00 Тунги наволар "Узбекистан".

00.05 "Ёшик оқшоми".

01.00 "Ахборот". Информацион дастур (рус)

01.30 Олтин мерос.

01.40 "Ватаннавар".

02.40 "Чемпион сирлари".

03.00 Жаҳон опера санъати юлдузлари. М. Раззакова.

03.45 "Юртим бўйлаб" дастури: "Кўбӯш шархи".

04.00 "Ахборот". Информацион дастур.

04.35 "Юртим бўйлаб" дастури: "Икки дарё ораглигига".

05.00 "Мин бир ривоят".

05.05 Миллый сериал: "Алишер Навоий" - 6-кисм.

17.15 "Journal".

17.35 "Замонлар оша кепаж сари".

17.40 "Паноҳ".

17.55 "Марғилон - 2000 ёнда".

18.00 "Мўйизавий дунё".

18.25 "ЎзЕХ хабарлари" (rus)

18.35 "Фазал мулки".

19.00 "ДАВР".

19.35 "Эмир симфонияси".

20.20 "ЎзЕХ хабарлари".

21.45 "Истиқбол ағалар".

20.50 "Мұхаббат дардлари".

21.40 "Мафтункор ва бетакор".

21.50 "Ватаним!".

22.00 "ДАВР".

22.45 "Ахборот".

23.00 Миллый сериал: "Алишер Навоий" - 6-кисм.

17.15 "Journal".

17.35 "Замонлар оша кепаж сари".

17.40 "Паноҳ".

17.55 "Марғилон - 2000 ёнда".

18.00 "Мўйизавий дунё".

18.25 "ЎзЕХ хабарлари" (rus)

18.35 "Фазал мулки".

19.00 "ДАВР".

19.35 "Истиқбол ағалар".

20.50 "Мұхаббат дардлари".

21.45 "Ахборот".

22.00 "ДАВР".

22.45 "Ахборот".

23.00 Миллый сериал: "Алишер Навоий" - 6-кисм.

20.00 "Вести".

20.15 "Анонс".

20.20 Мир животных: "Дневник большой кошки".

20.50 "Интервью"/рус/

21.00 "Жозаба".

21.30 "Анонс".

21.25 "Пойтахт" ахборот дастури.

21.45 "Анонс".

21.50 "Телекурьер маркет".

21.40 "Аёл қалби".

22.25 "Биласизми?"

22.30 "Пойтахт" ахборот дастури/рус/

22.45 "Анонс".

22.50 Кино: "Кейт и Лео".

07-00-15.00

ПРОФИЛАКТИКА

15.00 "Премьера" (узб)

15.30 Узбек наволари

16.00 "Премьера" (рус)

16.30 Мировые хиты

17.00 "Суннис орзулар"

17.45 Узбек наволари

18.00 "Премьера" (узб)

18.30 "Кулинар фантазиялари"

19.00 "Премьера" (рус)

19.30 Сериал "Нечаянна радость" 4-серия

20.30 Мировые хиты

21.00 "Ходя меня"

21.45 "Татьянин день".

21.55 "Чужие тайны".

22.00 Время

22.30 "Александровский сад". Многосерийный фильм

22.35 Ночные новости

22.50 Теория невероятности.

23.40 "Гении и злодеи".

23.50 Комедия "Темный сахар".

23.50 Комедия "Темный сахар". Продолжение

24.45 Николай Карапенцов в фильме "Миг удачи".

07-00-15.00

ПРОФИЛАКТИКА

15.00 "Премьера" (узб)

15.30 Узбек наволари

16.00 "Премьера" (рус)

16.30 Мировые хиты

17.00 "Суннис орзулар"

17.45 Узбек наволари

18.00 "Премьера" (узб)

18.30 "Хабарлар" (рус. типида)

19.00 "Гадалупе".

19.30 "Марказ NEWS (узб.)

20.00 Мировые хиты

21.00 Сериал "Нечаянна радость" 4-серия

21.45 "Любовь как любовь".

21.55 "Федеральный судья".

22.00 Вечерние новости (с субтитрами)

22.15 "Жди меня".

22.45 "Татьянин день".

22.55 "Чужие тайны".

23.00 Мировые хиты

23.30 "Контрольная закупка".

23.40 "Ночные новости".

23.50 Анастасия Микульчина, Богдан Ступка, Ирина Алферова, Олег Басилашвили, Анна Банщикова, Зоя Бурак, Игорь Ботвин и Лариса Малеванная в телесериале "Сонька Золотая Ручка".

10.45 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.

20.05 "Спокойной ночи, малышки".

20.15 Лариса Малеванная в телесериале "Сонька Золотая Ручка".

22.10 "Мой серебряный шар".

22.15 "Вести+".

23.35 "Очевидное - невероятное".

00.05 "Синемания".

0.40 "Дорожный патруль".

0.50 НОЧНОЙ СЕАНС. Том Хэнкс, Джо Мантея и Александра Годунов в комедии "Прорва" (США). 1986.

2.20 Канал "ЕвроНьюс" на русском языке.

3.40 ВЕСТИ.

10.45 Анастасия Микульчина, Богдан Ступка, Ирина Алферова, Олег Басилашвили, Анна Банщикова, Зоя Бурак, Игорь Ботвин и Лариса Малеванная в телесериале "Сонька Золотая Ручка".

12.40 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.

13.00 ВЕСТИ.

13.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВА.

13.40 "Чужие тайны".

14.00 "Спокойной ночи, малышки".

14.40 "Без комплексов".

13.20 "Детективы".

13.30 "Вечерние новости".

13.45 "Любовь как любовь".

13.55 "Федеральный судья".

14.00 "Ночь говорят".

14.50 "Чужие тайны".

15.00 "Путь к миллиону и счастью с ума".

15.25 Ночные новости

22.50 Искатели. "Царь-танк".

23.40 Ударная сила. "Полет беркута".

14.00 "Комедия как заработка".

14.50 "Как заработать 20 миллионов".

15.00 "Комедия как заработка 20 миллионов". Продолжение

2.55 Мистический триллер "Поверхность".

22.15 "Загреметь под фанфары... Борис Новиков".

23.15 "ВЕСНИЧЕР СЕАНС".

Клинт Иствуд в фильме "Белый охотник, черное сердце".

2.05 "Закон и порядок".

2.45 Острожекский сериал "Джонни Зиро".

3.30 Канал "ЕвроНьюс" на русском языке.

10.45 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.

20.05 "Новая экономика".

22.40 Европейский хоккейный тур. Финал. Сборная России - сборная Швеции.

22.00 Футбол. Ярим финал.

23.45 "Честная жизнь". Ток-шоу с Владимиром Молчановым и Ликой Кремер.

10.00 ВЕСТИ.

10.25 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.

20.05 "Спокойной ночи, малышки".

20.15 РУССКАЯ СЕРИЯ. ПРЕМЬЕРА. Анастасия Микульчина, Богдан Ступка, Ирина Алферова, Олег Басилашвили, Анна Банщикова, Зоя Бурак, Игорь Ботвин и Лариса Малеванная в телесериале "Сонька Золотая Ручка".

22.15 "Загреметь под фанфары... Борис Новиков".

23.35 ВЕЧЕРНИЙ СЕАНС.

Клинт Иствуд в фильме "Белый охотник, черное сердце".

1.45 "Дорожный патруль".

2.05 "Закон и порядок".

2.45 Острожекский сериал "Джонни Зиро".

3.30 Канал "ЕвроНьюс" на русском языке.

10.45 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.

20.05 "Новая экономика".

TV-MARKAZ

07.00 Марказ NEWS (узб.)
07.10 Узбек наволари
07.30 "Премьера" (рус.)
08.00 Марказ NEWS (рус.)
08.10 Мировые хиты
08.30 Узбек наволари
09.00 Сериал "Оперативный псевдоним" 1-серия
10.00 "Навбат" Рашид Холиков билан
10.40 Узбек наволари
11.00 "Роман с камнем" худ. фильм
13.00 Мировые хиты
13.30 Марказ NEWS (узб.)
13.40 "Олдузли пайшана"
14.10 Узбек наволари
14.30 Марказ NEWS (рус.)
14.40 Мировые хиты

15.00 Теленяня
15.45 Мировые хиты
16.15 Узбек наволари
17.45 Мировые хиты
18.00 Марказ NEWS (узб.)
18.10 "Кулинар фантазияри" 18.40 Узбек наволари
19.00 Марказ NEWS (рус.)
19.10 Сериал "Оперативный псевдоним" 2-серия
20.10 Узбек наволари
21.00 "Миссия неповторима" 21.30 Узбек наволари
22.00 Киноколлекция: "КОРОЛЬ-РЫБАК" худ.-фильм
00.30 Миксер

Добро утро

4.00 "Доброе утро"
8.00 Новости
8.05 "Малахов+"
9.00 "Агент национальной безопасности"
10.00 "Лучшие тайны". Многосерийный фильм
11.00 Новости
11.15 "Понять. Простить"
11.40 "Без комплексов"
12.30 "Детективы"
13.00 Другие новости
13.25 "Контрольная закупка"
14.00 Новости
14.15 Вне закона. «Черная маска»
14.50 «Любовь как любовь»
15.55 «Федеральный судья»

4.00 "Доброе утро, Россия!"
7.45 "Безумие Бориса Андереса"
8.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
9.00 "Частная жизнь". Ток-шоу с Владимиром Молчановым и Ликой Кремер.
10.00 ВЕСТИ.
10.25 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВА
10.45 Анастасия Микуличина, Богдан Ступка, Ирина Алерфорова, Олег Басилашвили, Анна Банщикова, Зоя Буряк, Игорь Ботвин и Лариса Малеванная в телесериале «Сонька Золотая Рука».
12.40 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ

ЧАСТЬ

13.00 ВЕСТИ.
13.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
13.40 «Суд идет».
15.00 «Кулагин и партнёры».
15.40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВА
16.00 ВЕСТИ.
16.10 Елена Яковleva в телесериале «Каменская».
17.05 «Танго в троем». Телесериал.
18.00 «Ангел-хранитель». Телесериал.
19.00 ВЕСТИ.
19.45 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.
20.05 «Спокойной ночи, мальчиш!»

20.15 Лариса Малеванная в телесериале «Сонька Золотая Рука».
22.15 «Исторические хроники» с Николаем Сванидзе.
1958. Пoэт Пастернак и футболист Стрельцов.
23.15 «ВЕСТИ+».
23.35 ВЕЧЕРНИЙ СЕАНС. Борис Щербаков, Аркадий Ливанов, Михаил Жигалов и Аленна Хмельницкая в фильме «Дом свиданий». 1991г.
1.15 «Дорожный патруль».
1.35 «Горячая десятка».
2.30 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУНОЧНИКОВ. «Закон и порядок» (США).
3.15 Остросюжетный сериал «Джонни Зиро» (США). 2005г.

ПАЙШАНБА 26

6.00 "Ассалом, Узбекистон!"

8.00-8.35 "Ахборот".

8.40 Олтин мерос.

8.45 "Олам ва одам" дастури: "23, 5 дараха бурчак остида".

"Болалар сайёраси":

9.10 1. "Кунвон стартлар".

Телесюзоба.

2. Мульти сериал.

10.35 "Тавлима эътибор - келажакча эътибор".

11.00 "Ахборот".

11.20 "Оила ришталари".

11.55 Самарқанд – 2750.

12.00 "Ахборот" (инглиз тилида)

12.15 "Кобил ота уйланармиш". Видеофильм. 1-кисм.

12.45 "Бахтили онлар". К. Раззакова.

13.45 Олтин мерос.

14.00 "Ахборот".

14.20 "Олам ва одам" дастури: "Кусто командасининг сувости саргузашлари".

15.10 "Ватанпарвар".

16.10 2007 йил - Ижтимоий химоя ийли. "Ижтимоий химоя".

"Болалар сайёраси":

16.30 1. "Болалар дүнгиси".

2. "Эртаклар – яхишиликка етаклар".

17.00 "Ахборот".

17.15 "Имконият".

17.35 "Шифкор кабулди".

18.00 "Оҳанглар оғизида".

18.05 "Ошин". Телесериал.

18.50 "Сиёсат оламида".

19.10 "Сизнинг адвокатинги".

19.15 "Молия ва банк хабарлари".

19.20 Дунё иклими.

19.30 "Ахборот" (рус. тилида).

20.00 ТВ ансон.

20.05 "ТВ шифокор".

20.10 "Оила ришталари". Телесериал.

20.55 Дунё иклими.

21.00 1. "Ахборот".

21.35 ТВ ансон.

21.40 "Одамлардан бирни".

22.00 "Иккি тақдир". Телесериал.

22.45 "Кўшигимсан, мухаббат" (SMS. Овоз бериш).

23.00 Миллий сериал: "Алишер Навоий". 9-кисм.

23.30 "Юртим бўйлаб" дастури: "Икким да олиш дастури".

23.50-23.55 Тунги наволар. "Узбекистан".

23.55 ТВ ансон.

24.00 "Минг бир ривоят".

00.05 "Оталар сузи – ақлининг кўзи".

01.40 "Ахборот".

01.45 "Олам ва одам" дастури: "Кусто командасининг сувости саргузашлари".

15.10 "Ватанпарвар".

16.10 2007 йил - Ижтимоий химоя ийли. "Ижтимоий химоя".

"Болалар сайёраси":

16.30 1. "Болалар дүнгиси".

2. "Эртаклар – яхишиликка етаклар".

17.00 "Ахборот".

17.15 "Имконият".

17.35 "Шифкор кабулди".

18.00 "Оҳанглар оғизида".

18.05 "Ошин". Телесериал.

18.50 "Сиёсат оламида".

19.10 "Сизнинг адвокатинги".

19.55 "Зилол".

19.40 "Ахборот".

14.20 "Олам ва одам" дастури: "Кусто командасининг сувости саргузашлари".

15.10 "Дид таронаси".

15.15 "Оталар сузи – ақлининг кўзи" хизимиасидан.

16.05 10. Раҳабий номидаги мақом ансамблининг концепти.

16.25 "Мехр кўза".

"Болалар сайёраси":

16.45 "Эртаклар – яхишиликка етаклар".

17.00 "Ахборот".

17.20 2007 йил - Ижтимоий химоя ийли. "Саломатлик" дастури.

17.40 "Роҳима".

17.55 "Дид таронаси".

18.00 "Хайётини сабаблар".

18.55 "Зид".

19.00 "Сизнинг адвокатинги".

19.55 "Зид".

20.00 "Сизнинг адвокатинги".

20.55 "Дид таронаси".

21.00 "Хайётини сабаблар".

21.55 "Дид таронаси".

22.00 "Дид таронаси".

22.55 "Дид таронаси".

23.00 "Дид таронаси".

23.55 "Дид таронаси".

24.00 "Дид таронаси".

24.55 "Дид таронаси".

25.00 "Дид таронаси".

25.55 "Дид таронаси".

26.00 "Дид таронаси".

26.55 "Дид таронаси".

27.00 "Дид таронаси".

27.55 "Дид таронаси".

28.00 "Дид таронаси".

28.55 "Дид таронаси".

29.00 "Дид таронаси".

29.55 "Дид таронаси".

30.00 "Дид таронаси".

30.55 "Дид таронаси".

31.00 "Дид таронаси".

31.55 "Дид таронаси".

32.00 "Дид таронаси".

32.55 "Дид таронаси".

33.00 "Дид таронаси".

33.55 "Дид таронаси".

34.00 "Дид таронаси".

34.55 "Дид таронаси".

35.00 "Дид таронаси".

35.55 "Дид таронаси".

36.00 "Дид таронаси".

36.55 "Дид таронаси".

37.00 "Дид таронаси".

37.55 "Дид таронаси".

38.00 "Дид таронаси".

38.55 "Дид таронаси".

39.00 "Дид таронаси".

39.55 "Дид таронаси".

40.00 "Дид таронаси".

40.55 "Дид таронаси".

41.00 "Дид таронаси".

41.55 "Дид таронаси".

42.00 "Дид таронаси".

42.55 "Дид таронаси".

43.00 "Дид таронаси".

43.55 "Дид таронаси".

44.00 "Дид таронаси".

44.55 "Дид таронаси".

45.00 "Дид таронаси".

45.55 "Дид таронаси".

46.00 "Дид таронаси".

46.55 "Дид таронаси".

47.00 "Дид таронаси".

47.55 "Дид таронаси".

48.00 "Дид таронаси".

48.55 "Дид таронаси".

49.00 "Дид таронаси".

49.55 "Дид таронаси".

50.00 "Дид таронаси".

50.55 "Дид таронаси".

51.00 "Дид таронаси".

51.55 "Дид таронаси".

52.00 "Дид таронаси".

52.55 "Дид таронаси".

53.00 "Дид таронаси".

53.55 "Дид таронаси".

54.00 "Дид таронаси".

54.55 "Дид таронаси".

55.00 "Дид таронаси".

55.55 "Дид таронаси".

56.00 "Дид таронаси".

56.55 "Дид таронаси".

57.00 "Дид таронаси".

57.55 "Дид таронаси".

58.00 "Дид таронаси".

58.55 "Дид таронаси".

59.00 "Дид таронаси".

59.55 "Дид таронаси".

60.00 "Дид таронаси".

60.55 "Дид таронаси".

61.00 "Дид таронаси".

61.55 "Дид таронаси".

62.00 "Дид таронаси".

62.55 "Дид таронаси".

63.00 "Дид таронаси".

63.55 "Дид таронаси".

64.00 "Дид таронаси".

64.55 "Дид таронаси".

65.00 "Дид таронаси".

65.55 "Дид таронаси".

66.00 "Дид таронаси".

66.55 "Дид таронаси".

ШАНБА 28

6.00 "Ассалом, Узбекистон!"
 8.00-8.35 "Ахборот".
 8.40 Олтин мерос.
 "Болалар сайёраси":
 8.50 "Олтин тож".
 9.25 "Шифорок қабулида".
 9.55 "Худојдор сарн".
 10.15 1. "Нинсан". 2. "Маврид".
 11.00 "Оналар мактаси".
 11.20 "Оила ришталари".
 11.55 "Янги оҳанглар".
 12.15 "Интеллектуал ринг".
 13.05 "Икки тақдир".
 14.00 "Ахборот".
 14.20 "Хонадон".
 14.45 "Ганг дарёсининг қизи".
 Бадий фильм.
 15.55 "Марх кўзда".
 "Болалар сайёраси":
 16.35 1. "Йўла, Изла, Топ!". Телемусобака.
 2. "Эрталар – яшиликка етаклар".
 17.35 "Олтин бешик".
 18.05 "Саломатлик сирлари".
 18.25 "Оҳанглар оғушида".
 18.35 "Кайдасан, Оймомот".
 Фильм премьераси. 1-кисм.
 19.15 "Суругут олимади".
 19.30 "Ахборот" (рус тилида)
 20.10 "Оила ришталари".
 21.00 "Ахборот".
 21.40 "Кизлар давраси".
 22.40 "КиноТеатр".
 23.15 "Табор кўкса йўл олади".
 Бадий фильм.
 00.45-00.50 Тунги наволар.
"Uzbekistan".
 01.00 "Ахборот". Информацион дастур (рус)
 01.30 Олтин мерос.
 01.40 "Янги кун". Информацион

дам олиш дастури.
 02.40 "CINEMA.UZ".
 03.05 "Юртим бўйлаб" дастури:
 "Диёрим табити".
 03.15 "Оҳанрабо".
 03.55 Дунё икими.
 04.00 "Ахборот". Информацион дастур.
 04.30 ТВ анонс.
 04.35 Миллий кино: "Бегона баҳор". 1-кисм.

7.00 "ЯНГИ ТОНГ"
 9.00 "Даврнинг боласи" маъриф-ахборот дастури.
 9.15 "Фан-хакида 10 дақика".
 9.30 "Емғир симфонияси".
 10.00 "ДАВР".
 10.15 "Тафаккур нури".
 10.20 "Катта сабҳат". Мультфильм.
 11.45 "Бу шундай бўлган эди".
 12.05 "Марғилон – 2000 ёнда".
 12.10 "Ишк ва наво".
 12.20 "Мұхаббат дардлари".
 12.55 "Батаним!".
 13.00 "ДАВР".
 13.15 "Даврнинг боласи".
 13.30 "Бола тилидан".
 14.00 "ЯНГИ КУН".
 15.00 "Хорраҳадга ўй".
 15.30 "Мурӯват".
 15.40 "Автопатрул".
 16.00 "ДАВР".
 16.15 "Радиоҳонда".
 16.20 "Телеспектакль" дастури:
 "Тамлет". 3-кисм.
 17.20 "Ишдан кейин".
 17.35 "Ижтимоий ҳимоя ийли" га багишланади: "Матонат".
 18.10 "Нафосат олами".
 18.20 "Буюк көлажак сари".

18.35 "Фазал мулиқи".
 18.45 "Каталог".
 19.00 "ДАВР".
 19.30 "Эверест".
 20.10 "Панок".
 20.25 "SMS-мутика". Ёш ижрочи-ларнинг соринири танлови.
 20.50 "Мұхаббат дардлари".
 21.30 "Дилроз". Алишер Файз.
 22.00 "ДАВР".
 22.30 Жаҳон киноси: "Дунё бўйлаб 80 кун".
 00.30 "Таскин".

7.30 "Салом, Тошкент!"
 8.35 "Гадалупе". Телесериал.
 9.15 "Жозиба".
 9.30 "Телекуерьер-маркет".
 9.55 "Марғидат фидойлари".
 10.10 "Нима учун?".
 10.50 "Дилкаш наволар": Равшан Комилов.
 11.20 "Саломат бўлинг".
 11.30 "Мусика SMS".
 11.50 "Ансон".
 11.55 "Репортаж"/рус.
 12.05 "Афиша"/рус.
 12.15 "Ансон".
 12.20 Кино: "Принц и Я 2".
 ***
 17.55 "Афиша".
 18.05 "Телекуерьер-маркет".
 18.30 "Пойтаҳ" ахборот дастури.
 18.50 "Вадалупе". Телесериал.
 19.30 "Мусика SMS".
 20.00 "Пойтаҳ" ахборот дастури.
 20.20 "Бада": Документальный фильм, 2 -кисм.
 20.50 "Интервью".
 21.00 "Жозиба".
 21.30 "Пойтаҳ" ахборот дастури.
 21.55 "Телекуерьер-маркет".
 22.10 "Истебод".
 22.30 "Пойтаҳ".
 22.50 Кино: "Легенда о Зорро".

7.30 "Хабарлар".
 7.50 Мультифильм.
 8.05 "Малахов +".
 9.00 "Бодоре утро".
 10.00 "Хабарлар" (рус тилида).
 10.20 "Соглом оила".
 10.40 От спорти. Жаҳон кубоги.
 11.00 "Болалар олами".
 11.30 Субботний "Ералаш".
 12.00 "Путешествия натуралист".
 12.25 – 13.00 "Детективы".
 ***

16.30 Футбол. Узбекистон чемпионати. "Локомотив" – "Шуртап". Тўридан-тўри олиб кўрсатилиди.

18.20 "Мусикий тайм".
 18.30 "Хабарлар" (рус. тилида)

18.50 "Военное дело".
 19.10 "Файзали ошхона".
 19.30 "В яблочко".
 19.50 "Суперлото".
 20.00 "Вести".
 20.20 "Поле чудес".
 21.30 "Хабарлар" (узб. тилида)

21.50 "Мусикий тайм".
 22.10 "Звездный матч".
 22.30 Смешное кино: "Добро по-жаловать или соседям вход воспрещён". Кинокомедия.

TV-MARKAZ

07.00 Марказ NEWS (узб)
 07.10 Узбек наволари
 08.00 Марказ NEWS (рус)
 08.10 Мировые хиты
 09.00 Узбек наволари
 09.40 "Спецпортаж".
 10.00 Узбек наволари
 11.00 "Настоящая Маккей" х/ф
 13.00 Узбек наволари
 14.00 "Премьера" (узб)
 14.30 Мировые хиты

13.15 - 14.05 ПроФРИНГ.
 ***

18.00 "Ровесник".
 18.20 "Мусикий тайм".
 18.30 "Версия". Информационно-аналитическая программа.

19.00 "Спорт уик-энд".
 19.40 "Тайм-аут".

20.00 "Вести".
 20.20 "Мусикий тайм".
 20.35 "Властилии горы".
 21.30 "Талкин". Информационно-таҳтилий курсатув.

22.00 "Цирк со звездами". Шоу программа.

23.40 Футбол. Узбекистон чемпионати "Трактор" – "Нефчи".

TV-MARKAZ

07.00 Марказ NEWS (узб)
 07.10 Узбек наволари
 08.00 Марказ NEWS (рус)
 08.10 Концерт
 09.50 Мировые хиты
 10.00 "Сумас озулар"
 10.40 Мировые хиты
 11.00 Индийское кино "Долгожданный".
 13.20 Мировые хиты

14.00 Узбек наволари

15.00 Теленинья

16.20 Узбек наволари

16.30 "Премьера" (рус)

17.00 "Узбек наволари"

17.30 "Ондузали пайшанба"

18.00 Марказ NEWS (узб)

18.10 Узбек наволари

19.00 Марказ NEWS (рус)

19.10 Мировые хиты

19.30 Узбек наволари

20.00 "Аль-Марказ"

20.30 Узбек наволари

21.00 "Топ-20"

21.45 Мировые хиты

22.00 "ЛАБИРИНТ-ФАВНА" худ-

фильм

00.10 Миксер

4.00 "Добро утро, Россия!".
 7.45 "Мой серебряный щар. Николай Рыбников". Ведущий – Виталий Бульф.
 8.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
 9.00 "Частная жизнь". Ток-шоу с Владимиром Молчановым и Ликой Кремер.

10.00 ВЕСТИ.

10.25 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.

10.45 Анастасия Микульчина, Богдан Ступка, Ирина Алферова, Олег Басилашвили, Анна Банщикова, Зоя Буряк, Игорь Ботвин и Лариса Малеванная в телесериале "Сонька Золотая Ручка".

12.40 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.

13.00 ВЕСТИ-МОСКВА.

13.40 "Суд идет".

15.00 "Кулагин и партнеры".

15.40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.

16.00 ВЕСТИ.

16.10 Елена Яковлева в телесериале "Каменец".

17.05 "Танго в троем". Телесериал.

18.00 "Ангел-хранитель". Телесериал.

19.00 ВЕСТИ.

19.45 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.

20.05 "Спокойной ночи, малыши".

20.15 Лариса Малеванная в телесериале "Сонька Золотая Ручка".

22.15 ПРЕМЬЕРА. "Сонька Золотая Ручка. Конец легенд".

23.15 Альгис Матуленис и Лилия Озолина в детективе "Двойной капкан". 1985г.

1.55 "Дорожный патруль".

2.15 х/ф "Звериное логово".

3.45 Канал "ЕвроНьюс" на русском языке.

5.00 "Доброе утро, Россия!".
 6.30 "Студия Здоровье".
 7.00 ВЕСТИ.

7.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.

7.20 "Военная программа" Александра Сладкова.

7.40 "Утренняя почта".

8.05 "Вокруг света".

9.00 "Сам себе режиссер".

9.45 "Секрет успеха". Результаты голосования.

10.00 ВЕСТИ.

10.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.

12.15 "Клуб сенаторов".

13.00 ВЕСТИ.

13.20 ПРЕМЬЕРА. "Смеяться разрешается". Юмористическая программа.

15.30 Федор Бондарчук в телесериале "Три полуграда". 2006г.

19.00 ВЕСТИ.

19.25 Музыкальный конкурс "Секрет успеха".

20.20 Марат Баширнов, Любовь Толкаллина, Алексей Серебряков, Сергей Шакуров, Александр Галибин и Марина Джекова в детективе "Пятницкий". 1977г.

23.15 "Клуб сенаторов".

13.00 ВЕСТИ.

13.20 ПРЕМЬЕРА. "Смеяться разрешается". Юмористическая программа.

15.30 Федор Бондарчук в телесериале "Три полуграда". 2006г.

19.00 ВЕСТИ.

19.25 Музыкальный конкурс "Секрет успеха".

20.20 Марат Баширнов, Любовь Толкаллина, Алексей Серебряков, Сергей Шакуров, Александр Галибин и Марина Джекова в детективе "Пятницкий". 2006г.

23.50 Триллер "Джейсон Икс".

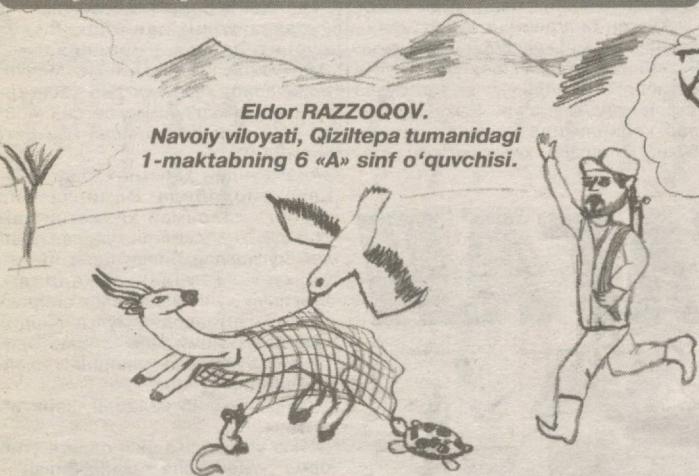
1.45 НОЧНОЙ СЕАНС. Андрей Мяков, Владимир Гостюхин, Ольга Волкова, Виктор Сухоруков и Константин Воробьев в комедии Сергея Очарова "Сказ про Федота-стрельца". 2000г.

3.30 Канал "ЕвроНьюс" на русском языке.

4.20 "Природа вещей".

Aziz bolajonlar! Siz ham chizgan rasmlaringiz va yozgan ertaklaringizni o'z survatingiz bilan birga bizga jo'nating. Yoshingiz va nechanchi sinfdan o'qishingizni ham yozishni unutmang. Rasmlaringizni oq qoq'ozga chizing. Xatlariningizni kutamiz!

Eldor RAZZOQOV.

Navoiy viloyati, Qiziltepa tumanidagi 1-maktabning 6 «A» sinf o'quvchisi.

Inju YUSUPOVA.

Xorazm viloyati, Xazorasp tumanı, 18-maktabning 4 sinf o'quvchisi.

Tohirjon MUSINOV.

Shahrisabz shahri, 4-maktab-internatning 5 «A» sinf o'quvchisi.

MUSTAQILLIK

O'zbekiston menga ilhom bergan sen o'zing, Samarkand va Toshkent qosh-u ko'zing. Samarkand tug'ilgan joyim mening, Har bir go'shang vatanim mening.

Seni tildan qo'yumay kuylaydi yulduzlar, Oy va quyosh parvona kecha-kunduzlar. Biri jannat deydilar biri rohat deydilar, Aslida bu o'lkanı O'zbekiston deydilar.

Shohidabonu HAKIMOVA,

Toshkent viloyati, Yangibozor tumanidagi 20-maktab o'quvchisi.

Dostonbek BOTIROV. Pitnak shahar, Ogahiy nomli 9-maktabning 4-«B» sinf o'quvchisi.

Maftunaxon QODIROVA.

Toshkent viloyati, Bo'ka tumanı, 2-maktabning 2 «A» sinf o'quvchisi.

НИМА? НЕГА? НИМА УЧУН?

КАНДАЙ МАХСУЛОТЛАР
МУЗЛАТИЛАДИ?

Аслида исталган озиқ-овқат маҳсулотларини музлатиш мумкин. Жумладан, ҳом маҳсулотлар - сабзавотлар, гүшт, балиқ кабилар ҳамда тайёр овқатлар музлатилади. Аммо айрим янги маҳсулотлар, хусусан мевалар ва тухумни музлатиш тавсия этилмайди. Чунки музлатилганда уларнинг тарқиби бузилади. Гүшт ва балиқ музлатилганда эса бундай жараён куатилмайди. Шу боис уларни хатто жуда узок муддат музлатилган ҳолда саклаш мумкин.

Музлатилган озиқ-овқат маҳсулотлари турига қараб музлаткининг муҳонасида 6 ойдан 1 йилгача сакланиши мумкин.

ОЗУҚАВИЙ КЎШИМЧАЛАР НЕГА КЕРАК?

Айрим озиқ-овқат маҳсулотларига пишириш жараёнида уларнинг таъмини яхшилаш ёки узок муддат сакланишини таъминлаш маҳсадиди маҳсус озуквий кўшимчалар кўшилади. Шу боис озука-

кашф этилиши билан эса металлдан ясалган кетмон, омоч кабилардан фойдаланишган. Бугунчи кунда кучли тракторлар ёрдамида катта-катта майдонлардаги ерни из фурсатларда хайдаш имконияти мавжуд. Мутахассислар ерни ўртacha 40-45 сантиметр чукурлик да хайдашни тавсия этишади.

ТРАКТОР НИМА? КЕРАК?

Трактор қишлоқ хўжалик ишлари учун маҳсус яратилган машинадир. Шу боис у ўзига хос хусусиятларга эга. Тракторнинг кучли двигатели, юмшоқ тупроқда ҳам бемалол ҳаракатланиш имконини берадиган катта фиддирларни бўлади. Колаверса, тракторга омоч (плуг), экиш сеялкаси, пичан ўрши мосламаси, тележка каби тиркамаларни улаб ишлатиш ҳам мумкин. Кир-адирликлар ва тоғли худудларда кўпроқ фиддирлар ўрнида занжирли тракторлардан фойдаланилади.

КОМБАЙН НИМА?

Комбайн ўзига хос қишлоқ хўжалик машинасиadir. У етиширилган ҳосилни йиғиб-териб олиш учун хизмат килади. Битта комбайн киска вақт ичча ўйлаб одамлар бир неча соатда баражадиган ишни амала оширади ҳамда бир вақтда бир неча функцияни

вий кўшимчалар бир неча турга бўлиниди: антиоксидантлар, консервантлар, таъм берувчиilar. Аксарият озуквий кўшимчалар кимёвий тарқиба эга бўлади. Шунинг учун уларни ишлатишдан олдин яхшилаб текширишида ва маҳсулотларга факат оз микдорлардагина кўшилади. Уларнинг ичида оз бўлса-да, табиийлари ҳам учраб туради.

КОНСЕРВА БАНКАСИ ҲАҚИДА...

1795 йилда франциялиқ пиво тайёрловчи Николя Аппер сабзавотларни шиша идиш(банка)га солиб, оғозни маҳмаблаб ёпди ва озрок муддат қайноқ сувда стериллади. Орадан маълум кунлар ўтгач, банкани очиб, ичидаги сабзавотларни еб кўрди ва улар жуда яхши сакланганига амин бўлди. Шундай қилиб, шиша идиш биринчи марта озиқ-овқат маҳсулотларни консерваш учун ишлатилди.

1812 йилда эса Англиядаги фабрикаларнинг биринча шиша банка ўрнига тунукадан ясалган банкадан фойдаланилди. Улар шиша банкадан анча енгиллиги ва мустахкамлиги билан ахралиб турди.

КИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ НИМА?

Ерга ишлов бериш, экин экиш, уни парваришилаб, инсонлар учун зарур бўлган маҳсулотлар етишириш жараёнига қишлоқ хўжалиги фаолияти дейилади. Тўғри, қишлоқ хўжалиги дегандা факат ерга ишлов беришини тушунмаслик керак.

Олдининг ер чукур килиб ҳайдалади, сунг текисланади. Шундан сунг тайёр ерга уруг кадалади. Вакти-вакти билан экин турига қараб қатор орасига ишлов берилади, минерал ва маҳаллий ўйтитлар солинади, сугорилади. Айрим қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ҳам кўлда, ҳам машиналар ёрдамида, бальзилари эса факат машиналар воситасида ийғишириб олинади.

ЕР НИМАДА ҲАЙДАЛАДИ?

Ерни ҳайдаш учун қадимдан одамлар турли меҳнат куролларини ишлатиб келишган. Олдининг учи тигли oddiy ёчоидан, кейинчалик тошдан ясалган, темир

бажаради. Масалан, дон ўриш комбайнни галла поясини майдалаб кетиш билан бирга донни алоҳида ажратиб, бункерига ўйгади.

КИМЁВИЙ ДОРИЛАР НЕГА КЕРАК?

Қишлоқ хўжалик экинларига зарар етказадиган зааркунанда ҳашаротларга қарши курашда одатда захарни кимёвий дорилар ишлатилади. Ўсимликларни зааркунандалардан асрар учун кимёвий ишлов бериш жараёни «фүмигация» деб аталади. Кимёвий моддаларнинг турлари ҳам кўп бўлиб, ҳар бирни маълум бир маҳсадларга ишлатилади. Масалан, фунгицилар - кўзкоринсизон зааркунандаларга қарши, инсектицилар - ҳашаротларга, пестицилар эса бегона ўтларга қарши кўлланилади.

Аммо кимёвий дорилардан эҳтиёт бўлиб ва меъёрида фойдаланиш зарур. Йўқса, улар етиширилган хосил тарқибига кўшилиб, истемоль қилган одамларни захарлаши мумкин.

ДАРМОН тайёрлари.

(Давоми. Боши ўтган сонда)
Аммо нимагадир бу хатига қайтиб жавоб келмади. Қиши ўтиб, яна баҳор келди. Элмирза ҳарбий хизматга чакирилди. Марҳабо ҳам яна онаси билан ўтган йилги томорқаларида ишлаш учун қандай бошлади. Элмирзанинг туғилган куни яқин эди. Марҳабо битта пластинка олиб келиб берди.

- Бу мендан совфа. Атайлаб ёздиридим. Туғилган кунингизга келомасам керак.

- Келсангиз яхши бўларди, - деди Элмирза бироз афсус билан. - Қизлар билан ўтирадингиз. Ҳа, айтгандай, янаги келишингизда битта расм олиб келинг, яхши чиққанидан.

- Нима қиласиз? - қизаринди Марҳабо.

- Эслаганда қараб юраман, хизмат-

бир ҳафта ўтгач, Зокир хизматга кетиши керак эди. Хизматдан келиб, менинг тўғри юрганинг балки ишонмассан, деб шунга кўндиридим ва кузатдим. Бунинг ҳаммасини сиз учун килдим. Энди ўзингиз хуласа чиккинг, мени айблаб бўладими, йўқми? Ҳозир у ердан кетдим, опамиликнида турибман. Ҳат ёёсангиз опамиликнига, опаминг номига ёзинг. Бу ерда яна қанча турман, билмайман. Қаерда бўлмай, фақат сизни дейман ва сизни севаман. Ҳайр, соғ бўлинг! Сизни садоқат ва интизорлик билан кутувчи Марҳабо.

- Ҳа, дўстим, - деди Дилмурод ҳам таъсириланни. - Киз боланинг бундай қатъияти, яна биринчи бўлиб "севаман", деб айтиши жасорат. Агар шу жасоратга муносаб жавоб қайтармоқчи бўлсанг, сени китоблардагига

- деди Дилмурод беларво. - Қанақа қиз бўлса ҳамми? - Фикримча, ҳамма хотин бир хил, - дўстининг саволидаги шаъманни илгади Дилмурод. - Хотиннинг хунуги, ёмони бўлмайди. Гап унга қандай қўнгилда, қайси кўз билан қарашибнга. Хунук бўлса ҳам эридан эътибор, меҳр кўрса очилиб кетади.

- Бу гапиндан хотин олиб, беш-йун ийил яшаган одамга ўхшайсан-а! - хайратини яширолмади Элмирза.

- Кўрган-бигланимни айтаяпман, - ўзиникини маъқулларди Дилмурод. - Кўп қизлар бор, бирор уларга унча эътибор бермайди, аччиқ гап бўлса ҳам, писанд кильмайди. Лекин шу қизлар келинлигига шунака чиройли бўлиб кетишади, ҳавасдан кўз узолиб.

ҳам узолмасди. Шу сабаб бундан кейинги мактубларида ишқ, согинч, висол мавзусини четнаб, самимий, дўстона гаплар, соғлик-саломатлик ҳақида тилаклар бўларди. Элмирза икки ўт орасида колганди гўё. Марҳабони умидвор қилай деса, ўзининг қадр-кимматини, ота-онасининг ор-номусини, бунинг оқибатида кутилиши мумкин бўлган жанжалларни ўйларди. Рад жавоб берай, деса, қизнинг уволига колишидан кўркиб, гўё журватизлиги, иродасизлиги учун ўзини кечиролмасди. Марҳабони олиб, таваккал деб узоқларга кетсамикан? Аммо бегона жойда якка оила бўлиб яшаб ким баҳт топиди?

Ана шундай қарама-карши фикрлар гирдобида Элмирза бир қарорга келомай хизматни ҳам тутади. Уйига келган кунидан бошлиб йўкловлар билан банд бўлиб, уч кунгача уйдан чиқолмади. Тўртинчи куни йўкловлар сийраклашагич, эрталабдан йўлга тушиди. Хизмат кийими ҳали эгнида эди.

- Йўл бўлсин? - онанинг кўнглини маниндири сезди.

- Бир айланиб келаман, зерикиб кетдим.

- Яна у ёкка, аванни олдига ўтиб юрма. - деди она таҳид билан. - Кўй, бежанжал яшайлик. Энди фойдаси йўк.

- Военкоматга ўтаман, - онанинг гапи малол келди Элмирзага. - Билдириб кўйишим керак, ахир.

- Майли, бор-у, ўша ернинг ўзидан кайт.

Элмирза Марҳабонинг туман марказидаги фабрикада ишлаб, қариндошларинида яшаб юрганидан хабар топганди. Комиссариатдан чиқиб, тўғри ўша ёқка борди. Тушлик пайти экан, ошхонага кирди. Марҳабо шериклари билан овқат олиш учун навбатда турганди. Элмираға кўзи тушгач, навбатдан чиқиб, қаршишига келди, ҳаяжондан қалқиб, кўзлашри ёшланди. Қучоғига отилишга ботинолмади-ю, кўлларини елкаларига кўйди.

- Келдингизми?
Овқатланинг ўтирган ёши катта бир ишчи буларга кўзи тушиб:

- Нимага ийглайсиз, синглим? - деди. - Ҳурсанд бўлмайсизми, согаломат келибди-ку!

Ташқарига чиқиб, идора ховлисидағи ўриндиқлардан бирига ўтиришиди.

- Кўйинг энди, - деди Элмирза. - Сиз бирорини сиз.

- Бу нима деганингиз? - ижирғаниб кетди Марҳабо. - Ахир мен сизни деб...

- Тўғри, тушунаяпман. Садоқатингизга, оқибатингизга тан бераман. Лекин энди бирга бўлишишимизнинг иложи йўк.

- Нима, гап-сўз, маломатга колишидан кўрқасизми?

- Йўк, гап ундамас. Лекин жамиятдан, яқинлардан айрича яшолмаймиз биз. Үнақа "Илгорликка" ҳали етмаганимиз. Шунинг учун ҳам сиздан илтимосим, ойлангизга чаттинг. Бунинг иложи бўлмаса, ғафат мен билан эмас.

Марҳабонинг юз-кўзларидаги соғинч, итироб ўнрини алам, нафрат эгаллади.

- Аттанг! - деди кўз ўшларини артиб. - Битта қызчалик журъатингиз, иродангиз йўқ экан. Мен хато қилган эканман. Майли, омадингизни берсин, аммо бу қилмишинг кўнглимда қолади.

Шундай деб хайрлашмай ҳам туриб кетди.

(Давоми бор)
Комил НАЗАР

га кетаяпман, ахир.

Элмирза пластинканинг ўзида кўйиб кўрганида ундан мунгли, изтиробли кўшик таралди.

Кечир мени, кечир, қаро кўз,

Илк севгингин тан ололмадим.
Қалбда ёнган нурли чироғинг,
Шўъласиди мен қололмади...

Элмирзанинг кўнгли ўз-ўзидан гашланди. "Бу нимага ишора экан? Биз ҳалидан кечирадиган нима иш килибмиз?" Яна бирордан кейин хаёлларини йифиб, ўзига таскин берди: "Бу кўшик ҳозир ҳамма ёқда тарқалиб кетган-ку! Қизиқиб ёздиригандир-да".

Хизматга кетишига бир ҳафта қолганида Марҳабо Элмирзага қозога ўралган суратини олиб келиб берди.

- Ойим билмасинлар. Авайлаб сакланг. Унутворманг, ёзбиз туринг. Кетгунингизда бошқа кўришолмасак, ой бориб, омон келинг.

Элмирзанинг кўнгли тоғдек кўтаришса-да, қалбида жой олиб улгурган бу гўзал қиз билан иккى йил кўришолмаслигини ўйласа, юраги халқириб изтиробга тушарди.

Хизматда ҳам Элмирза Марҳабо билан орқали боғланиб турди. Марҳабонинг ҳар бир хати одатадигидек: "Қўлинигизни гойибона қисиб қоламан", деб якунланарди. Ҳар бир келган мақтуб совуқ ўрмонлар куршовиди хизмат ўтшага маҳмад йигитнинг вужудига сал бўлса-да, илилик багишиларди.

Элмирза ўз кечмишларини кўшини тумандан қаҳирилган хизматдош дўстси Дилмурод билан ўртоқлашарди. Дилмуродда ҳам Марҳабога нисбатан самимий меҳр ўйғонганди.

Хизматининг бир иккита ўтганда Марҳабодан хат келиши тўхтади. Элмирза бундан кўнгли гашланниб юрганда, уйидан, ука-сингилларидан хат олди. Унда айттилишича, Марҳабо турмушга чиқиб кетиби.

- Тамом, - деди аламдан ёниб. - Ишқ достонимиз якун топди.

- Сал ўзингни кўлга ол, - койиди Дилмурод. - У қиз сенинг туйгула-рингни ёқости қилиб кетиби, аламига ўзингни бир нарса қилингга арзимайди! Ўрисларга масхара бўлмайлик, хизматдамиз, буни ҳам ўйла!

Орадан бир ойдан кўпроқ вақт ўтиб, Марҳабодан кутилмаган хат келди.

"Элмирза ака, - деб ёзилганда унда. - Сизнинг олдингизда айбордорман. Лекин мени тушунарсиз, деб умид қилимани. Наилож, қўлимдан ёхар сизни келмади, аммамнинг ўғли Зокирга мени мажбурлаб беришиди. Болалигимиздан бизни бир-бираимизга атаб қўйишган экан. Аммо мен ҳозир онамдан қандай туғилган бўлсам, шундайман. Тўйимиздан

ўхшаган саргузаштлар, машакатлар кутиб турибди. Лекин хизмат тутагучча чидайсан, бошқа чоранг йўк. Бир нарсага ҳайронман, у кўёв қанақа йигит экан, келин билан бир ҳафта бўлади-ю, ўзини тияди?

- Марҳабо ростданам шунга кўндиригандир, - деди Элмирза мuloхаза билан. - Базъи бир ўзига бино кўйиб, катта кетадиганлар бу масалада но-боп бўлишиади, деб эшитганман. Эҳтимол...

- Бўлиши мумкин, - кулди Дилмурод. - Шундай бўлса, бу ҳам сенинг омадингиз, бўшашма. Лекин бу масалада, менга ҳавас қилсанг бўлади. Бунақа савдолар бошидан ўтмаган.

- Нахот ҳеч бир қизни ўзингга яқин тутиб, кўнглинигиз изҳор қимлагансан? - энди дўстининг ҳолига эътибор берди Элмирза.

- Бу мавзууда кўп ўқиганман, кинолар кўрганиман. Ўша қаҳрамонлар саргузаштига ҳавас қилганман. Лекин амалда бирор қизга изҳори дил қилишига ботинмаганман. Рад жавобини эшитсан, изза, бирорва масхара бўлишини ўйлабиғанман, шекилли.

- Бу ахволда эртага қандай ўйлансан? - ажабланди Элмирза.

- Ота-онам, қариндошлар топишар,

майсан. Ё нотўрими?
- Тўғри, - кўшилиб тан берди Элмирза.

- Бу масалада сенга осон экан. Дарди-муаммонг йўк.

Кўп ўтмай, Элмирза яна бир хат олди. Марҳабонинг қайнонасидан экан.

"Ассалому алайкум Элмирза ўғли, - деб бошланарди хат. - Сени ҳали танимайман-у, лекин биламан, сен ҳам битта менга ўхшаган муштипар онанинг жондан азис фарзандисан. Марҳабо менинг келиним бўлади. Унинг найрангларига кўп учаверма. Шумлигини қарагинки, ўғлим билан бир ҳафта яшаб, ўзини сақлаб колган экан. Шундан ҳам ўзинг тушишиб олавер, унинг кўлидан қанақа ишлар келади. Сени ота-онанг умид билан кутиб, келин олиш тараффудида юргандир. Марҳабони дейди-ган бўлсанг, у ўзини сақлаган тақдирда ҳам эр кўрган деган номи бўлади. Ота-онанг қандай бош кўтариб юради? Мана шу томонларини буён бир ўйлаб кўр, жон болам..."

Бу гапларда жон бордек эди. Элмирза хаёлларини йифиб жиддийлашган бўлса-да, Марҳабони ранжишига ботинолмасди. Бирок умид

тишади.

У шундай деб хайрлашмай ҳам туриб кетди.

Хизматда ҳам келишини кутиб кетадиганларни кўнглимда қолади.

У шундай деб хайрлашмай ҳам туриб кетди.

Хизматда ҳам келишини кутиб кетадиганларни кўнглимда қолади.

Юрак қанчалик бақувват бўлса, инсон шунча соғлом бўлади. Шу боисдан юракни ҳар доим эҳтиётлаб, касалланишига йўл қўймаслигимиз лозим. Бунинг ўн икки мұҳим усули мавжуд. Ўзининг саломатлигини ўйлаган ҳар бир инсон ана шу амаллардан хабардор бўлгани маъқул.

еийиш кувватни оширади. Агар кунига уч бор яшсанг сабзавотдан тайёрланган салатга ёнгок магзини кўшиб истеъмол қиласангиз, юрак уриши меъэрлашиб, вужудингиз ором олади. Тадқиқотларга караганди, ёнгок магзи умрни узайтириш хусусиятига эга. Чунки у конни холестериндан тозалаб, юракка енгиллик беради.

Шу боисдан ёнгок танани ёштартириб, уларнинг ҳәтий фоллигини оширишга хизмат қиласди. Мебда ва ичакларни касаллик кўзговчи хилтлардан тозалайди. Толиккан вужуд толалари тўйниб, юрак хуружининг олди олинади. Аслида йил давомида ёнгок магзини еб борган маъқул.

УСУЛ: балиқ маҳсулотлари ва дуккакли ўсимликлар юракни кувватлантирувчи маҳмаллардир. Балиқ мойи танага жуда осон ҳазон бўлади. Бундан вужуд ҳам, мия-асаб тўқималари ҳам ором олади. Шу боисдан баликлинг шўрвасини,

яйдоқ отта миниб, яйловларни ёки дарё бўйларни кезса, юрак сикилишини осонроқ ёзиш мумкин бўларкан.

Ишаёттанди ёки бекор колганда ашула хиргойи қилишга одатланинг. Бу сизда яхши кайфийт уйғодади юракдаги, мирадиги зўрикишларни пасайтириб, вужудга ором бағишлади. Ашуланани бақирикайтиш шарт эмас. Димогингизда хиргойи қилиб, кўнгилни хушлап ўрсангиз, кифоя.

Максадсиз одам, мақсадли одамга қарандан тезроқ юрак хасталикларига чалинкаркан. Шу жумладан тунд одамлар ҳам ўзларининг юрагига кўпроқ жабо киларкан. Шундай бўлгач, ўзингизни шодлантириш учун феълни кенг сақланади. Хар кандай ноҳушиликдан сақланинг.

УСУЛ: ўрик ва малина шарбати юрак кон томир касалликларини чекинтирувчи маҳмадир. Ўрик шарбати юрак уришини мебъёлаштириб, унинг қувватини оширади. Бундай шарбат инфаркт ҳолатларини 15 баробарга чекинтиради ва юрак тўкиналарини тўйинтириб, мустахкамлайди.

Малина шарбати ҳам кон томирларини мустахкамлаб, уларнинг бардошлигини оширади. Бу ажойиб мева таркибидаги минераллар коннинг ивишини мебъёлаштиради ва уни тозалаб, сифатини оширади. Коннинг сифати осча, юрак зўрикмай ишлайди. Ўрик ва малина шарбатидан кунорага ичib турдиган кишилар анча-мунча асаббузарларни осонроқ ўтказиб юборадилар. Ҳеч бўлмагандан ҳар куни икки дона ўрик қосисини шошмасдан сўриб ёнг. Ўзин-

доши мустахкамлайди, юракни кўпигина силсилалардан асрар, боройиш инъом этади.

Ибодатда мойил кишиларда ўзини-ўзи овутиш кудрати пайдо бўлади. Чунки Тангрини юракни шафқат, хотиржамлак ва меҳр-оқибат нури билан ёритиб, борки гурбатларни хайдайди. Тангридан бошча ҳеч кимдан кўркмайсиз. Ўзингизга нур югуриб, вужудингизда кон айланishi ва моддалар алмашини ўхшалини боради. Биронинг хакидан кўрккан инсоннинг юраги безовта бўлмайди ва оғрик билмайди.

УСУЛ: руҳий зўрикиш юрак хасталикларини келтириб чиқарувчи энг ҳавфли иллатиди. Асаббузарлардан юракни асраш йўллари албатта жисмоний меҳнат ва вужудни зарарли хилтлардан тозалашdir. Жисмоний меҳнат одамни терлатади ва юракни чиникитириб, пишикитиради. Зўр ҳафса билан тер тўкиб ишлаган одам кон томирларидаги тиқинларни бемалол очиб юборади. Тер билан бирга жуда кўп зарарли тузлар ҳам чиқиб кетади. Ошқозонда овқат ҳазм бўлиши яхшиланаби, хамма килган тўкималари яхши озиқланиб-шифоланади. Шу боисдан яхши меҳнат қилган инсонларда юрак хасталиклари камдан-кам кузатилади. Бир марта терлаб ишлаган одамда юрак инфарктга чалинин ҳолати 15 баробарга камаяди. Ҳафтада икки кун очиқ ҳавода жисмоний меҳнат билан машғул бўлинг.

ЮРАКНИ ЭҲТИЁТЛАШНИНГ

иложи бўлса ҳафтада икки бор тановувуил кимлек маъқулроқдир.

Агар сизни юрак ўйноғи ёки оғрифи кийнаётган бўлса, балиқ гўштидан тайёрланган таомларни ҳар куни истеъмол килиб боришингизга тўғри келади. Балиқ гўшти кўк нўхат ёки кўк ловия билан кўшиб истеъмол қилинганда, инфаркт хуружига чалинш ҳолатлари камайди. Бундан фикр ҳам тиниклашиб, юрак уришини мебъёлаштиришади. Аквариумдаги балиқларни томоша килиш ҳам юракни ёзиб, кувватлантиради.

УСУЛ: ичкилиқдан ва кашандаликдан воз кечиш шартиди.

Олимларнинг ҳулосаларига кўра, юрак хасталикларининг, инфаркт ва саратор хасталикларининг келиб чикиши кўпингиз ҳолатларда ичкилиқбозлик ва қашандалик билан болгилайди.

Ҳар иккى иллат юракни бенихоя азоблайди. Кон томирларининг кенгайигига ва муртлашувига сабаб бўлади. Одам ўзи севганини ишни билан машғул бўлса, ичиш ҳам, чекиш ҳам ёдига келмас экан. Демак, одам нимадандир завъ олиб, яхши ниятлар куршивода бўлса, ҳар иккى кусурни бемалол енга олади. Ичкилиқбозлик ва қашандалик инсон умрни ўн беш йилга кисқартириши аниқланган.

УСУЛ: юнинг ёлғиз қолганда, хиргойи қилиб ашула айтинг. Одам ўзи ёктирган ашулави айтиб, ўзини-ўзи хушласа, юрак хақиқий ором ҳолатида бўларкан. Агар

гизни кийнаётган муаммолар ҳақида ҳадеб ўйлайверманг. Ширин ҳаёллар сурбиги, ўзингизни овнтириинг.

УСУЛ: албатта пиёда юринг. Ҳар куни камидаги 20 километр йўлни пиёда босиб ўтишга вакт топинг. Пиёда юриш юрак ишемик касалликларни йўқотади ва мияга кисороддин яхширок, этиб бориши туфайли ўтка, жигар фаолиятида ҳам ижоб ўзгаришлар юзага келади.

Иложи бўлса, шовқинисиз, сокин йўллардан одимланг. Агар ялангёйк юриш имконияти бўлса, ана шундай қилинг. Сой қирғоғидаги тошлоқ жойда сувни кечиб, пиёда юриш юракдаги сикилишни ёки оғрикин йўқотади. Бундай пайтда хиргойи қилиб одимлассангиз ҳам бўлади.

Майсалар устидан ялангёйк юриш ҳам юракдаги ва унинг атрофидаги салбий қувватни тортиб олади. Бунда майда-чуйда кўнгисизларига парво кимлайдиги бўласиз. Асабингиз мустахкамланиб, юрагингиз салга ҳовлиқиб кетмайди. Бундай сайдирлардан сўнг, албатта ўйга қайтгач, қаймокчай ичинг ва оёқни яхшилаб ванна қилинг.

УСУЛ: албатта ибодатга мойилланинг. Чукур ибодат юракни тинчлантириб, бутун вужудга енгиллик, фикрий равшанилик ва таскин беради. Сизни билиб-билимай, кўл урадиган гуноҳ ишлардан асрайди. Янни сиз кўнгил хотиржамлигини фақат ибодатдан топасиз.

Ибодатда мойил инсонлар жаҳл отига минмайдилар. Ҳар қандай ҳолатда ўзларини тутиб, фикрий мувозанатни сақлай коладилар. Чунки ибодат бар-

УСУЛ: баданни тоза саклаганда одам, фикрий ҳам равшан саклайди. Ҳар ҳафтада бир марта ҳаммомга тушни саломатликнинг мучх шартидир. Бунингиз саданда моддалар алмашини мебъёрида кечмайди. Чунки кирлашган баданда касаллик келтириб чиқарувчи унсурлар йигилиб, баданини заифлаштиради. Бундан биринчи навбатда юрак фаолиятига путур етказилади. Ҳаммомда ювинаётб, хичвичлар билан баданини енгил савалаш майди кон томирларини ҳаракатта келтириб, юракка енгиллик бера бошлайди. Баданда йигилиб қилган тузлар ҳам калайтириб юракни заифлаштириб, фолиятини сусайтириб юборади. Бундай ҳолатда юрак анчагина зўрикбиз ишласса маҳбур бўлади. Ҳаммомда баданини укашнинг фойдаси ҳам каттадир. Ҳаммом кайфиятни хушлантиради. Юракка келаётган зўрикишларни камайтириб, ишчениликни оширади ва инфарктга имкон бермайди.

УСУЛ: ҳар қандай ҳолатда юракни тўйдирниб овқатланманг. Ортича овқат юракка зўриқиши беради. Ўта аччик ва нордон таомлардан ҳам сакланинг.

Кайнатилган гуруч, шолғом, турп, сабзи ва лавлаги юрак хасталикларига шифо бўлувчи энг яхши таомидир. Нонни ва ўта ёғли овқатларни иложи борича камроқ истеъмол қилинг. Дидингизга маъқул бўлмаган овқатни егандан кўра оч юрганингиз маъқулроқдири.

